

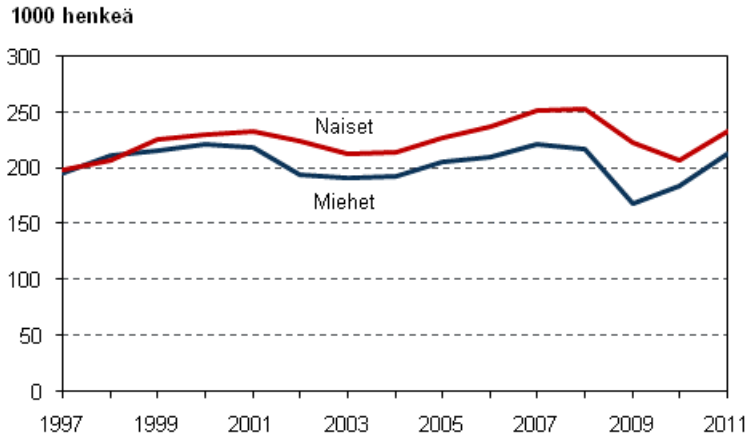
Työvoimatutkimus

Työllisyys ja työttömyys vuonna 2011

Työllisyys parani vuonna 2011

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli 26 000 enemmän vuonna 2011 kuin vuonna 2010. Vuonna 2009 tapahtuneen jyrkän laskun jälkeen miesten työllisyys kääntyi hienoiseen kasvuun. Myös uusien, alle vuoden kestäneiden työsuhteiden määrä lisääntyi sekä miehillä että naisilla. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen vuosikatsauksesta *Työllisyys ja työttömyys vuonna 2011*.

Palkansaajat, joiden työsuhde oli kestänyt alle vuoden, sukupuolen mukaan vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat

Vuonna 2011 työllisiä oli 2 474 000, mikä oli 26 000 enemmän kuin vuonna 2010. Vuonna 2009 tapahtuneen jyrkän laskun jälkeen miesten työllisyys kääntyi kasvuun. Vuonna 2011 miesten työllisyys kasvoi 19 000 hengellä. Myös naisten työllisyys parani hieman. Työllisyys parani erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluissa, jossa työllisten määrä kasvoi 17 000 hengellä. Kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla työllisten määrä väheni eniten.

Suomessa oli vuonna 2011 keskimäärin 2 143 000 palkansaajaa. Heistä 1 807 000 oli jatkuvassa ja 336 000 määräaikaisessa työsuhhteessa. Vuoteen 2010 verrattuna jatkuvia työsuhteita oli 17 000 enemmän ja määräaikaisia työsuhteita 6 000 enemmän. Määräaikaisuus on yleisempää naisilla kuin miehillä. Kaksi kolmesta määräaikaisessa työsuhhteessa olevasta olisi halunnut pysyvää työtä.

Vuonna 2011 palkansaajien uusia, alle vuoden kestäneitä työsuhteita oli 446 000. Vuoteen 2010 verrattuna alle vuoden kestäneiden työsuhteiden määrä kasvoi sekä miehillä että naisilla, yhteensä 53 000:lla. Näistä työsuhteista 40 000 oli jatkuvia ja 13 000 määräaikaisia.

Sisällys

1 Työllisyys parani vuonna 2011.....	6
1.1 Työllisten määrä kasvoi edellisvuodesta.....	6
1.2 Miesten työllisyystilanne parani edelleen.....	7
1.3 Työllisyys kasvoi hieman kaikissa ikäryhmissä.....	7
1.4 Työllisyys parani erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluissa.....	7
1.5 Tehtyjen työtuntien määrä pysyi lähes ennallaan.....	8
2 Työttömyys väheni vuonna 2011.....	9
3 Työvoimaan kuuluvien määrä kasvoi vuonna 2011.....	11
4 Uusissa, alle vuoden kestäneissä työsuhteissa olleiden palkansaajien määrä kasvoi vuonna 2011.....	12
4.1 Määräaikaisuus yleisempää naisilla kuin miehillä.....	12
4.2 Kaksi kolmesta määräaikaisesta palkansaajasta haluaisi pysyvää työtä.....	13
4.3 Uusissa, alle vuoden kestäneissä työsuhteissa olleiden palkansaajien määrä kasvoi.....	13
4.4 Vuokratyötä teki vain prosentti palkansaajista.....	13
5 Osa-aikatyöntekijöiden määrä kasvoi hieman.....	15
5.1 Osa-aikaisia palkansaajia eniten naisvaltaisilla toimialoilla.....	15
5.2 Opiskelu edelleen yleisin syy osa-aikatyön tekemiseen.....	16
6 Huomautuksia liitetaulukoihin.....	17

Taulukot

Taulukko 1. Lomautettujen määrä vuosina 2009–2011 vuosineljänneksittäin, 15–74-vuotiaat.....	10
--	----

Liitetaulukot, aikasarjat 2009–2011

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011.....	18
Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	18
Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	18
Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	20
Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	21
Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	22
Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	23
Liitetaulukko 8. Työlliset sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	24
Liitetaulukko 9. Työlliset koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2008 - 2010, 15-74-vuotiaat.....	25
Liitetaulukko 10. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	26
Liitetaulukko 11. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	28
Liitetaulukko 12. Työlliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	29
Liitetaulukko 13. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	30
Liitetaulukko 14. Työlliset maakunnan (2011) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	31
Liitetaulukko 15. Osa-aikatyölliset sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	32
Liitetaulukko 16. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %.....	32
Liitetaulukko 17. Osa-aikatyölliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	33

Liitetaulukko 18. Osa-aikatyölliset toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	33
Liitetaulukko 19. Osa-aikatyölliset sukupuolen ja osa-aikatyön syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.	34
Liitetaulukko 20. Palkansaajat toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	35
Liitetaulukko 21. Palkansaajien tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.	37
Liitetaulukko 22. Palkansaajat työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	38
Liitetaulukko 23. Palkansaajat työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	39
Liitetaulukko 24. Palkansaajat työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %.	40
Liitetaulukko 25. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	41
Liitetaulukko 26. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %.....	42
Liitetaulukko 27. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	43
Liitetaulukko 28. Osa-aikaiset palkansaajat työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	43
Liitetaulukko 29. Osa-aikaiset palkansaajat toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.	44
Liitetaulukko 30. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen ja osa-aikatyön syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	45
Liitetaulukko 31. Määräaikaiset palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	46
Liitetaulukko 32. Määräaikaiset palkansaajat työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	46
Liitetaulukko 33. Määräaikaiset palkansaajat toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.	47
Liitetaulukko 34. Määräaikaiset palkansaajat määräaikaisuuden syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %.....	47
Liitetaulukko 35. Vuokratyötä tekevät palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	48
Liitetaulukko 36. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	48
Liitetaulukko 37. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011.....	49
Liitetaulukko 38. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	50
Liitetaulukko 39. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat.....	51
Liitetaulukko 40. Työttömyysasteet koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2006 - 2010, 15-74-vuotiaat...52	

Kuviot

Kuvio 1. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan vuosina 1989–2011, 15–64-vuotiaat, %.....	6
Kuvio 2. Työllisten määrä sukupuolen mukaan vuosina 1989–2011, 15–74-vuotiaat.....	6
Kuvio 3. Työllisten määrän muutos edellisestä vuodesta sukupuolen mukaan vuosina 1991–2011, 15–74-vuotiaat.	7
Kuvio 4. Työllisyysasteet iän mukaan vuosina 1989–2011, %.....	7
Kuvio 5. Työllisten määrän muutos edellisestä vuodesta toimialoittain vuosina 2010–2011, 15–74-vuotiaat.....	8
Kuvio 6. Työttömät ja piilotyöttömät vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat.....	9
Kuvio 7. Työttömyysasteet iän mukaan vuosina 1989–2011, %.....	9
Kuvio 8. Työllisten, työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien osuudet ikäluokasta vuonna 2011, %.....	10
Kuvio 9. Työikäinen väestö ja työvoima iän mukaan vuonna 2011.....	11
Kuvio 10. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat palkansaajat sukupuolen mukaan vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat.....	12
Kuvio 11. Määräaikaisten osuus palkansaajista sukupuolen mukaan vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat, %.....	12
Kuvio 12. Uudet, alle vuoden kestäneet työsuhteet vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat.....	13

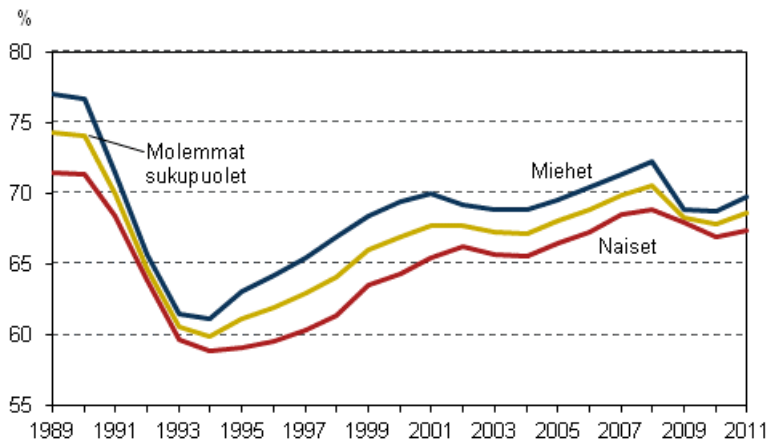
Kuvio 13. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen mukaan vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat.....	15
Kuvio 14. Osa-aikaisten palkansaajien osuus palkansaajista sukupuolen mukaan vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat, %.....	15
Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	53

1 Työllisyys parani vuonna 2011

1.1 Työllisten määrä kasvoi edellisvuodesta

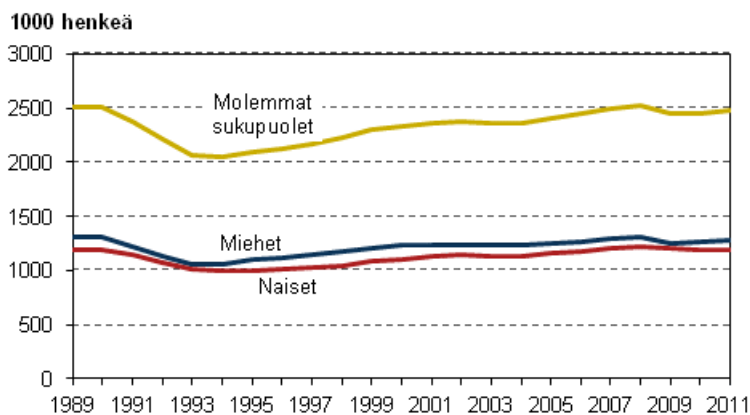
Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyysaste nousi hieman vuonna 2011. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 68,6 prosenttia, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2010. Miesten työllisyysaste oli 69,8 prosenttia ja naisten 67,4 prosenttia. Miesten työllisyysaste nousi 1,1 prosenttiyksikköä ja naisten 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2010. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan vuosina 1989–2011, 15–64-vuotiaat, %

Työllisiä oli 2 474 000 vuonna 2011, mikä oli 26 000 enemmän kuin vuonna 2010. Työllisten määrä oli kuitenkin edelleen pienempi kuin vuonna 2008 (kuvio 2). Työllisyys parani vuonna 2011 kaikkina vuosineljänneksinä vuoteen 2010 verrattuna.

Kuvio 2. Työllisten määrä sukupuolen mukaan vuosina 1989–2011, 15–74-vuotiaat

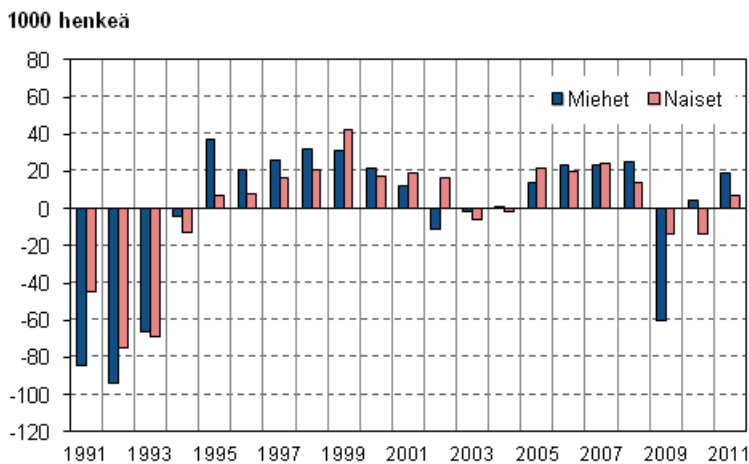

Palkansaajia oli 2 143 000 henkeä vuonna 2011, mikä oli 23 000 enemmän kuin edellisvuonna. Yrittäjien määrä laski vuonna 2010, mutta kasvoi hieman vuonna 2011. Vuonna 2011 yrittäjiä oli 331 000 ja yrittäjäperheenjäseniä 12 000. Kaikkien yrittäjien osuus työllisistä oli keskimäärin 13,4 prosenttia.

1.2 Miesten työllisyystilanne parani edelleen

Miesten työllisyys oli kasvanut edelleen vuodesta 2010. Kuviossa 3 on esitetty aikasarja työllisten määrän muutoksista sukupuolen mukaan. Vuonna 2009 työllisten miesten määrä laski jyrkästi, mutta kääntyi vuonna 2010 hienoiseen nousuun. Vuonna 2011 miesten työllisyys kasvoi 19 000 hengellä vuoteen 2010 verrattuna. Työllisten naisten määrä kasvoi 7 000:lla vuonna 2011.

Kuvio 3. Työllisten määrän muutos edellisestä vuodesta sukupuolen mukaan vuosina 1991–2011, 15–74-vuotiaat

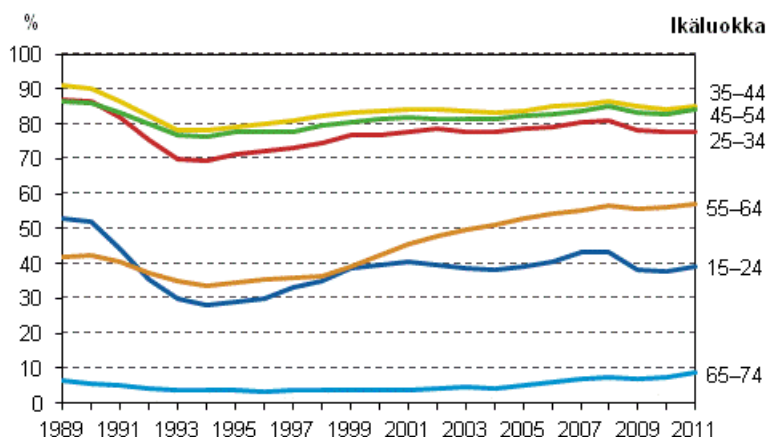

1.3 Työllisyys kasvoi hieman kaikissa ikäryhmissä

Työllisyysaste nousi vuonna 2011 useimmissa kymmenvuotisikäryhmissä (kuvio 4).

Työllisten lukumäärä kasvoi eniten 15–24-vuotiaiden ryhmässä (9 000). Vanhimmassa eli 65–74-vuotiaiden ikäryhmässä työllisiä oli 8 000 enemmän kuin edellisvuonna. Tämän ikäryhmän väestön määrä on myös kasvanut.

Kuvio 4. Työllisyysasteet iän mukaan vuosina 1989–2011, %

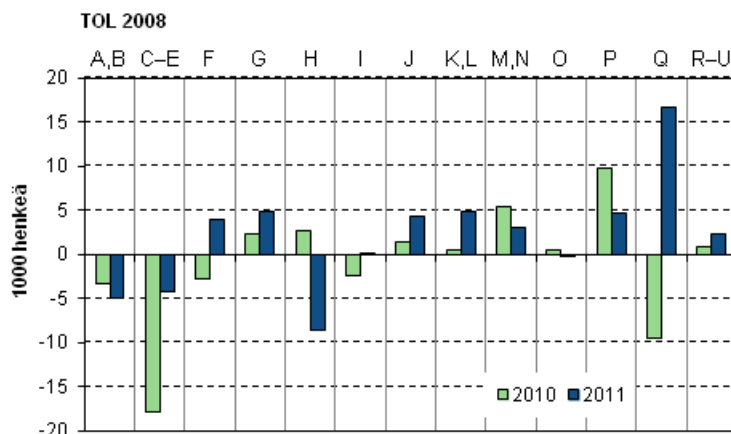

1.4 Työllisyys parani erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluissa

Kuviossa 5 on esitetty työllisten määrän muutos edeltävästä vuodesta toimialoittain vuosina 2010 ja 2011. Terveys- ja sosiaalipalveluissa (Q) työllisten määrä kasvoi 17 000 hengellä vuonna 2011, kun se edellisvuonna väheni 10 000 hengellä. Teollisuudessa (C–E) työllisten määrän väheneminen hidastui

vuoteen 2010 verrattuna. Kuljetuksen ja varastoinnin (H) toimialalla työllisten määrä kasvoi hieman vuonna 2010, mutta väheni 9 000 hengellä vuonna 2011.

Kuvio 5. Työllisten määrän muutos edellisestä vuodesta toimialoittain vuosina 2010–2011, 15–74-vuotiaat

Toimialaluokat (TOL 2008)

A, B	01–09	Maatalous, metsätalous, kalatalous; kaivostoiminta
C-E	10–39	Teollisuus; sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätehuolto yms.
F	41–43	Rakentaminen
G	45–47	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
H	49–53	Kuljetus ja varastointi
I	55–56	Majoitus- ja ravitsemistoiminta
J	58–63	Informaatio ja viestintä
K, L	64–68	Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala
M, N	69–82	Liike-elämän palvelut
O	84	Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
P	85	Koulutus
Q	86–88	Terveys- ja sosiaalipalvelut
R-U	90–99	Muu palvelutoiminta

Työllisyys kasvoi pääasiassa yksityisellä sektorilla, jossa työskenteli 22 000 henkeä enemmän kuin vuonna 2010. Julkisella sektorilla työllisten määrä kasvoi hieman kohdistuen kuntasektorille.

1.5 Tehtyjen työtuntien määrä pysyi lähes ennallaan

Koko kansantaloudessa tehtiin vuonna 2011 yhteensä 4,0 miljardia työtuntia. Tehtyjen työtuntien määrä yhteensä vuonna 2011 oli 0,9 prosenttia suurempi kuin vuonna 2010. Työtuntien määrä työllistä kohti pysyi lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2010 työlliset tekivät keskimäärin 1 634 työtuntia vuodessa, kun vastaava luku vuonna 2011 oli 1 631 tuntia vuodessa.

Alityöllisiä oli vuonna 2011 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kun vuonna 2010 alityöllisiä oli 120 000 henkeä, oli määrä laskenut 113 000:een vuonna 2011. Alityöllisiä ovat henkilöt, jotka vasten tahtiaan tekevät esimerkiksi osa-aikatyötä tai lyhennettyä työviikkoa.

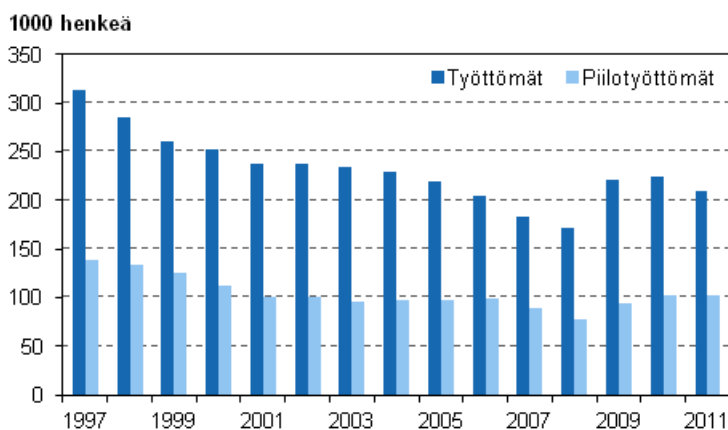
2 Työttömyys väheni vuonna 2011

Vuonna 2011 työttömiä oli 16 000 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Työttömänä oli keskimäärin 209 000 henkeä. Miehiä oli työttömänä 117 000 ja naisia 91 000. Vuoteen 2010 verrattuna työttömiä miehiä oli 9 000 ja naisia 7 000 vähemmän. Työttömien määrä väheni jokaisella vuosineljänneksellä verrattuna edellisvuoden vuosineljänneksiin.

Työttömyysaste oli vuonna 2011 keskimäärin 7,8 prosenttia, vuonna 2010 se oli 8,4 prosenttia. Miesten työttömyysaste oli 8,4 ja naisten 7,1 prosenttia.

Vuonna 2011 työttömien lisäksi oli 103 000 työvoiman ulkopuolella olevaa piilotyöttömäksi kutsuttua henkilöä, jotka olisivat halunneet ja voineet ottaa vastaan työtä, mutta eivät olleet sitä aktiivisesti etsineet. Näitä piilotyöttömiä oli lähes saman verran kuin vuotta aiemmin. Eniten piilotyöttömiä oli 15–24-vuotiaiden (33 000) ja 55–64-vuotiaiden (26 000) ikäryhmissä. Työttömiä ja piilotyöttömiä oli yhteensä 312 000 henkeä vuonna 2011. (Kuvio 6.)

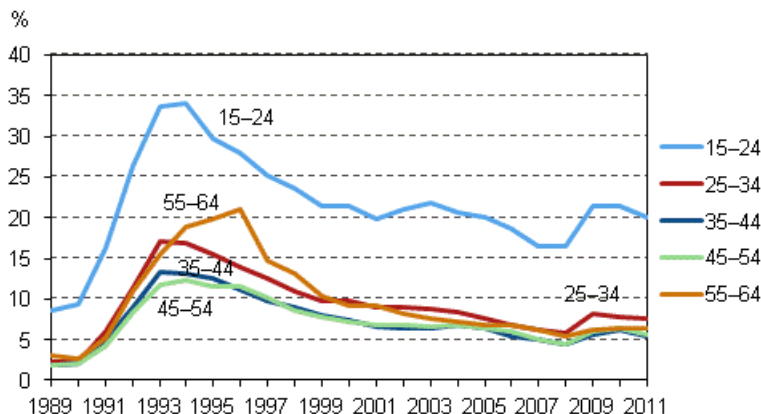
Kuvio 6. Työttömät ja piilotyöttömät vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat

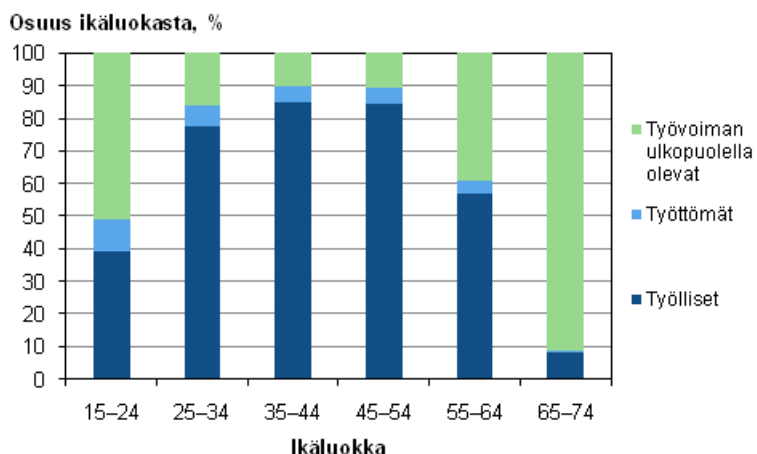
Vuonna 2011 nuorten 15–24-vuotiaiden työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta oli 20,1 %. Nuorten työttömyysaste oli 1,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisenä vuonna. Muissa ikäryhmissä työttömyysasteet laskivat vain hieman (kuvio 7). Noin kolmasosa kaikista työttömistä oli alle 25-vuotiaita. 15–24-vuotiaita oli työttömänä 65 000 henkeä.

Työttömien osuudet koko ikäluokasta olivat lähes samalla tasolla vuonna 2011 kuin vuonna 2010. 15–24-vuotiaita oli vuonna 2011 työttömänä noin 10 prosenttia ikäluokasta (kuvio 8).

Kuvio 7. Työttömyysasteet iän mukaan vuosina 1989–2011, %

Kuvio 8. Työllisten, työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien osuudet ikäluokasta vuonna 2011, %

Lomautettuina oli keskimäärin 12 000 henkeä vuonna 2011, kun edellisvuonna lomautettuja oli keskimäärin 21 000. Verrattuna vuoden 2010 vuosineljänneksiin, lomautettujen määrä pieneni jokaisena vuosineljänneksenä (taulukko 1).

Taulukko 1. Lomautettujen määrä vuosina 2009–2011 vuosineljänneksittäin, 15–74-vuotiaat

	Vuosi		
	2009	2010	2011
Vuosineljännes	Henkeä	Henkeä	Henkeä
I	38 000	35 000	18 000
II	42 000	19 000	11 000
III	31 000	15 000	9 000
IV	36 000	14 000	11 000
Vuosikeskiarvo	37 000	21 000	12 000

Vuonna 2011 lomautetuista määrittyi työttömiksi 22 prosenttia, työllisiksi 33 prosenttia ja työvoiman ulkopuolella oleviksi 44 prosenttia.

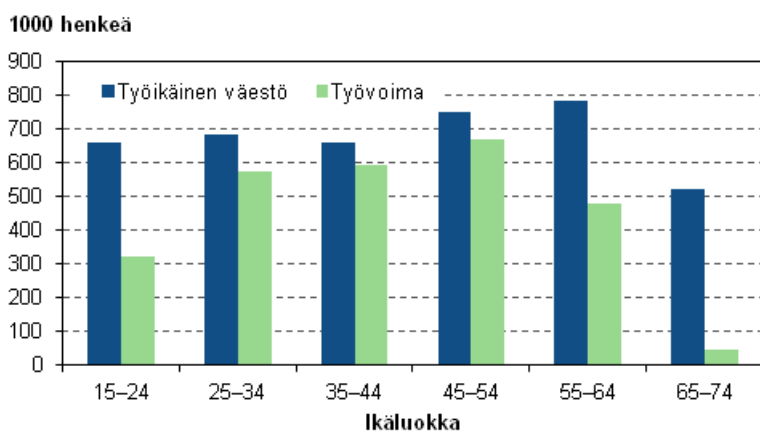
3 Työvoimaan kuuluvien määrä kasvoi vuonna 2011

Työikäisen väestön määrä kasvoi Suomessa 15 000 hengellä vuodesta 2010 vuoteen 2011. Vuonna 2011 Suomen väestöstä työikäisiä 15–74-vuotiaita oli 4 059 000 henkeä. Eniten kasvoi 65–74-vuotiaiden määrä (31 000). 55–64-vuotiaat muodostavat suurimman ikäryhmän työikäisistä (kuvio 9).

Työvoimaan kuuluvien määrä kasvoi 11 000 hengellä vuonna 2011. Työvoimaosuus suureni vuosien 2010 ja 2011 välillä kaikissa muissa ikäryhmissä paitsi 25–34-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa se pysyi lähes ennallaan.

Työvoiman ulkopuolella oli 1 376 000 henkeä vuonna 2011. Määrä kasvoi 5 000 hengellä edellisvuodesta. Työvoiman ulkopuolella olevien määrä kasvoi ainoastaan 65–74-vuotiaiden ikäryhmässä ja väheni 15–64-vuotiaiden ikäryhmässä.

Kuvio 9. Työikäinen väestö ja työvoima iän mukaan vuonna 2011

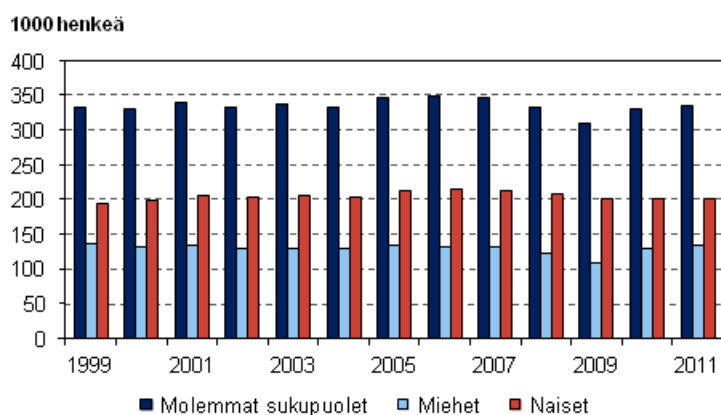

4 Uusissa, alle vuoden kestäneissä työsuhteissa olleiden palkansaajien määrä kasvoi vuonna 2011

4.1 Määräaikaisuus yleisempää naisilla kuin miehillä

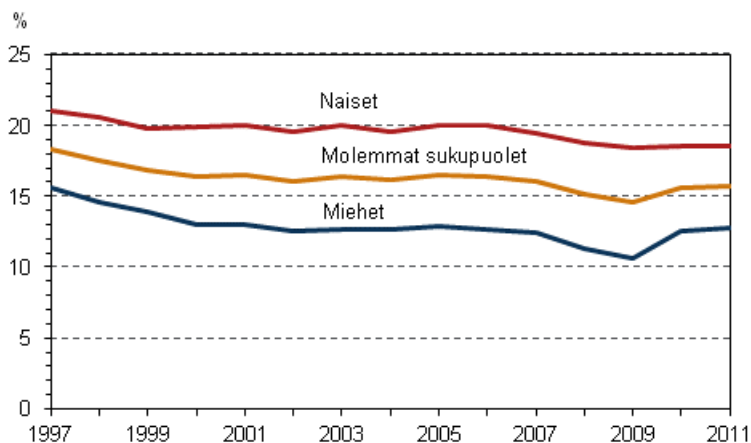
Suomessa oli vuonna 2011 keskimäärin 2 143 000 palkansaajaa, mikä oli 23 000 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Jatkuvassa työsuhteessa olevien palkansaajien määrä kasvoi 17 000 ja määräaikaisessa työsuhteessa työskentelevien 6 000 hengellä. Kaikkiaan määräaikaisia palkansaajia oli 336 000 (kuvio 10). Määräaikaisuus on edelleen yleisempää naisilla kuin miehillä. Määräaikaisista palkansaajista oli naisia 202 000 ja miehiä 135 000 vuonna 2011.

Kuvio 10. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat palkansaajat sukupuolen mukaan vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat

Vuonna 2011 palkansaajien kaikista työsuhteista 84 prosenttia oli jatkuvia ja 16 prosenttia määräaikaisia. Osuudet olivat samoja kuin edellisenä vuonna. Määräaikaisten osuus palkansaajista oli edelleen pidempiaikaista keskiarvoa pienempi. Määräaikaisten osuus naispalkansaajista oli 19 ja miespalkansaajista 13 prosenttia. Miespalkansaajien määräaikaisten työsuhteiden määrä ja osuus kasvoivat hieman vuonna 2011. Naispalkansaajilla ne pysyivät edellisen vuoden tasolla. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Määräaikaisten osuus palkansaajista sukupuolen mukaan vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat, %

Eniten määräaikaisten työsuhteiden määrä kasvoi vuoden 2011 ensimmäisellä vuosineljänneksellä verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Viimeisen vuosineljänneksen aikana sen sijaan määräaikaisten työsuhteiden määrä väheni hieman.

4.2 Kaksi kolmesta määräaikaisesta palkansaajasta haluaisi pysyvää työtä

Määräaikainen työ voi olla palkansaajalle joko toivottu tai vastentahtoinen työsuhteen muoto. Vuonna 2011 noin 27 prosenttia määräaikaisista palkansaajista ei halunnut pysyvää työtä. Heistä suurin osa oli 15–24-vuotiaita. Kesätyöntekijät ovat tyypillinen vapaaehtoisesti määräaikaista työtä tekevä ryhmä.

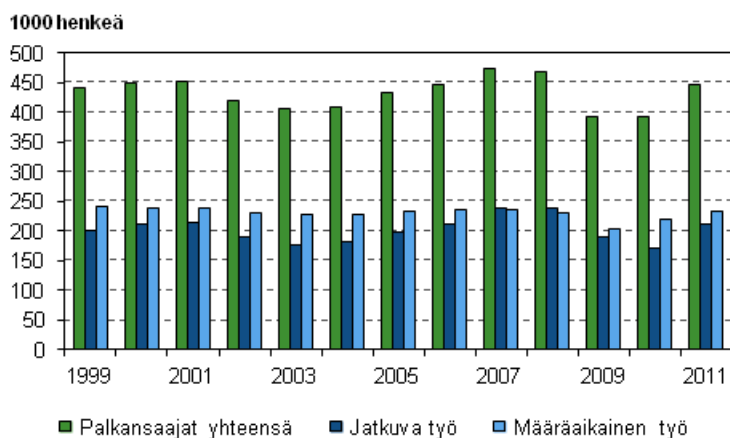
Tavallisempaa kuitenkin on, että määräaikaisessa työsuhteessa työskennellään siksi, että pysyvää työtä ei ole löytynyt. Vuonna 2011 määräaikaisista noin 63 prosentille vakituisen työn puute oli syy määräaikaisuuteen. Vastentahtoisesti määräaikaisessa työsuhteessa olevien osuus määräaikaisista palkansaajista pysyi lähes samana vuodesta 2010 vuoteen 2011.

Vuonna 2011 työmarkkinoilla oli 208 000 määräaikaista palkansaajaa, jotka eivät olleet löytäneet vakituista työpaikkaa, vaikka olisivat sellaisen halunneet. Heistä 129 000 oli naisia ja 79 000 miehiä. Vastentahtoinen määräaikaisuus yleistyy iän myötä.

4.3 Uusissa, alle vuoden kestäneissä työsuhteissa olleiden palkansaajien määrä kasvoi

Niiden palkansaajien määrä, joiden työsuhde oli kestänyt alle vuoden, kasvoi selvästi vuoteen 2010 verrattuna. Vuonna 2011 näitä palkansaajia oli 446 000 eli noin 53 000 enemmän kuin vuonna 2010. (Kuvio 12.)

Kuvio 12. Uudet, alle vuoden kestäneet työsuhteet vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat

Alle vuoden kestäneistä työsuhteista 52 prosenttia oli määräaikaisia. Osuus oli yhden prosenttiyksikön pienempi kuin vuonna 2010 ja neljä prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2009.

Naisten ja miesten välillä on ollut selkeä ero sen suhteen, onko uusi työsuhde määräaikainen vai jatkuva. Tilanne on pysynyt samanlaisena vuodesta 1997, josta vertailukelpoinen aikasarja alkaa. Vuonna 2011 naisten uusista työsuhteista määräaikaisia oli 58 prosenttia ja miesten 46 prosenttia.

4.4 Vuokratyötä teki vain prosentti palkansaajista

Vuokratyöllä tarkoitetaan työsuhdetta, jossa palkansaaja työskentelee työvoimaa välittävän tai vuokraavan yrityksen kautta. Tietoa vuokratyötä tekevästä on kerätty työvoimatutkimuksessa vuodesta 2008 lähtien. Vuonna 2011 vuokratyötä teki keskimäärin 28 000 henkeä eli saman verran kuin vuonna 2010. Vuokratyöntekijöistä noin puolet oli naisia.

Vuokratyöntekijöiden osuus palkansaajista oli vain prosentin verran vuonna 2011. Vuokratyön tekeminen on siten varsin marginaalinen työnteon muoto Suomen työmarkkinoilla. Vuokratyötä tekevät pääasiassa nuoret: 15–24-vuotiaista palkansaajista noin 5 prosenttia teki vuokratyötä.

Vuokratyö jakaantuu monille toimialoille. Yleisintä vuokratyö oli tukku- ja vähittäiskaupassa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä teollisuudessa. Kaikilla näillä toimialoilla vuokratyöntekijöitä oli muutama tuhat.

5 Osa-aikatyöntekijöiden määrä kasvoi hieman

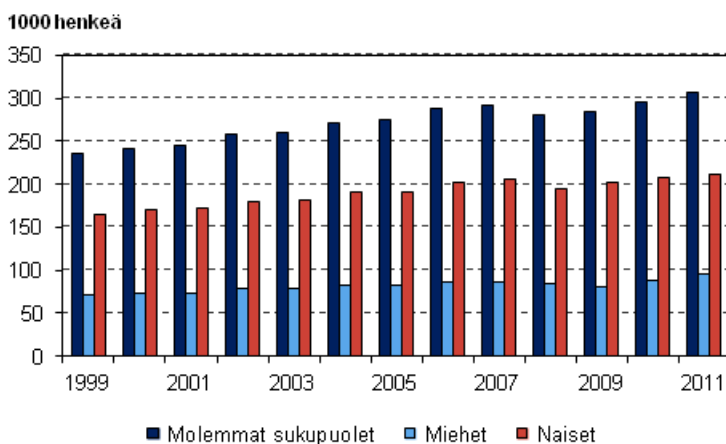
5.1 Osa-aikaisia palkansaajia eniten naisvaltaisilla toimialoilla

Työvoimatutkimuksen mukaan osa-aikaisia työllisiä oli 369 000 henkeä vuonna 2011. Noin 15 prosenttia kaikista työllisistä teki osa-aikatyötä. Heistä 307 000 oli palkansaajia. Työvoimatutkimuksessa osa-aikaisuus perustuu vastaajan omaan ilmoitukseen. Seuraavassa käsitellään vain osa-aikaisia palkansaajia.

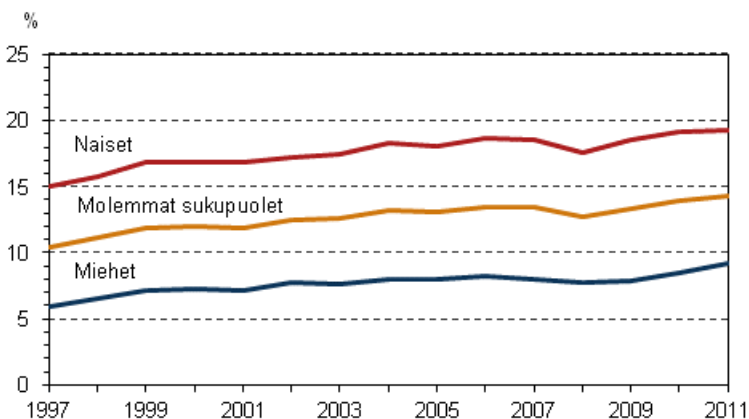
Vuonna 2011 osa-aikaisten palkansaajien määrä kasvoi hieman (+12 000) edellisestä vuodesta. Osa-aikaisten osuus palkansaajista oli 14 prosenttia. Pidemmän ajan trendi osa-aikaisuudessa on ollut kasvava vuodesta 1997. Osa-aikainen työ on yleisempää naisilla kuin miehillä. Osa-aikaisia oli naispalkansaajista 211 000 eli 19 prosenttia ja miespalkansaajista 96 000 eli 9 prosenttia. (Kuviot 13 ja 14.)

Lähes kolme neljäsosaa osa-aikaisista palkansaajista työskenteli yksityisellä sektorilla. Osa-aikatyötä tekevien määrä oli suurin naisvaltaisilla tukku- ja vähittäiskaupan sekä sosiaali- ja terveystalvelujen toimialoilla. Osa-aikatyötä tekevien osuus alan kaikista palkansaajista oli suurin, 38 prosenttia, vähittäiskaupassa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa).

Kuvio 13. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen mukaan vuosina 1999–2011, 15–74-vuotiaat

Kuvio 14. Osa-aikaisten palkansaajien osuus palkansaajista sukupuolen mukaan vuosina 1997–2011, 15–74-vuotiaat, %

5.2 Opiskelu edelleen yleisin syy osa-aikatyön tekemiseen

Monille osa-aikatyötä tekeville osa-aikaisuus sopii hyvin elämäntilanteeseen. Sen sijaan osa-aikaisuutta voi pitää alityöllisyyden yhtenä muotona silloin, kun palkansaaja ei ole onnistunut saamaan kokoaikaista työtä, vaikka olisi halunnut.

Vuonna 2011 opiskelu oli edelleen palkansaajien yleisin syy työskennellä osa-aikaisesti. Tämän syyn ilmoitti noin 28 prosenttia osa-aikaisista. Osa-aikatyön tekeminen on yleisintä 15–24-vuotiailla palkansaajilla, joista 39 prosenttia työskenteli osa-aikaisesti vuonna 2011.

Muita elämäntilanteeseen liittyviä syitä osa-aikatyöhön olivat lasten tai omaisen hoito ja terveydelliset syyt. Lasten tai omaisen hoidon osa-aikaisuuden syyksi ilmoittaneista lähes kaikki olivat naisia. Reilulla neljäsosalla osa-aikaisista palkansaajista osa-aikaisuuden syy oli se, ettei kokoaikaista työtä ollut saatavilla. Vuonna 2011 vastentahtoisesti osa-aikaista työtä tekeviä palkansaajia oli 82 000, joista 58 000 oli naisia ja 24 000 miehiä.

55–64-vuotiaista palkansaajista oli osa-aikaisia 65 000 henkeä, mikä oli lähes 18 prosenttia tämän ikäryhmän palkansaajista.

6 Huomautuksia liitetaulukoihin

- **Käsitteiden määritelmät** löytyvät työvoimatutkimuksen kotisivulta kohdasta ”Käsitteet ja määritelmät” sekä painetusta vuositilastosta ja sen pdf-versiosta.
- Liitetaulukoissa esitettäviin **pieniin, korkeintaan 4 000 henkeä koskeviin lukuihin on suhtauduttava varauksella**. Niiden taustalla oleva vastaajien määrä on vähäinen.
- **Taulukoissa käytetyt symbolit**
Määrä pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä ”0”
Ei mitään ilmoitettavaa tai tieto liian epävarma esitettäväksi ”.”
- **Pyörityksistä** johtuen taulukoiden summat eivät aina täsmää.
- **Koulutustiedot** vuodelta 2011 ovat saatavissa vuoden 2012 lopulla.
- **Maakuntaluokitus** on muuttunut vuonna 2011. Aiempien vuosien maakuntatiedot on taulukoissa esitetty uuden luokituksen mukaan.
- **Toimialan, työnantajasektorin ja sosioekonomisen** aseman mukaisissa tiedoissa luokka ”Yhteensä” sisältää ne työlliset tai palkansaajat, joilla kyseinen tieto on tuntematon.
- Liitetaulukoissa 27–29 luokka ”Yhteensä” sisältää myös ne palkansaajat, joiden **työaikamuoto** on tuntematon. Tuntematon-luokkaan on luokiteltu ne palkansaajat, jotka eivät osaa sanoa, tekevätkö kokoaika- vai osa-aikatyötä.
- Vuodesta 2009 alkaen **ylityötä** koskevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin.
- **Sosioekonominen asema** on vuonna 2011 muodostettu ammattiluokituksen 2010 ja sitä ennen ammattiluokituksen 1987 perusteella. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Liitetaulukot, aikasarjat 2009–2011

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011

Tunnusluku		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Sukupuoli				
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	68,3	67,8	68,6	0,8
	Miehet	68,8	68,7	69,8	1,1
	Naiset	67,9	66,9	67,4	0,5
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	8,2	8,4	7,8	-0,6
	Miehet	8,9	9,1	8,4	-0,7
	Naiset	7,6	7,6	7,1	-0,5
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	66,5	66,1	66,1	0,0
	Miehet	68,4	68,4	68,7	0,2
	Naiset	64,7	63,7	63,5	-0,2

Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

Sukupuoli		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työmarkkina-asema					
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 025	4 043	4 059	15	0,4
	Työvoima yhteensä	2 678	2 672	2 682	11	0,4
	- työlliset	2 457	2 447	2 474	26	1,1
	- työttömät	221	224	209	-16	-6,9
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 347	1 372	1 376	5	0,3
Miehet	Väestö yhteensä	2 014	2 024	2 032	8	0,4
	Työvoima yhteensä	1 377	1 385	1 395	10	0,7
	- työlliset	1 255	1 259	1 278	19	1,5
	- työttömät	122	126	117	-9	-6,9
	Työvoiman ulkopuolella olevat	637	639	637	-2	-0,3
Naiset	Väestö yhteensä	2 011	2 020	2 027	7	0,3
	Työvoima yhteensä	1 301	1 287	1 287	1	0,0
	- työlliset	1 202	1 188	1 196	7	0,6
	- työttömät	99	98	91	-7	-7,0
	Työvoiman ulkopuolella olevat	710	733	739	6	0,9

Liitetaulukko 3. Väestö sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 025	4 043	4 059	15	0,4
	15-64	3 547	3 555	3 539	-16	-0,5
	15-24	658	659	660	0	0,1
	25-34	678	684	685	1	0,2
	35-44	675	666	662	-4	-0,7
	45-54	758	754	750	-5	-0,6
	55-64	777	791	783	-8	-1,1
	65-74	478	489	520	31	6,4
Miehet	15-74	2 014	2 024	2 032	8	0,4
	15-64	1 793	1 797	1 790	-8	-0,4
	15-24	337	338	337	0	0,0
	25-34	348	351	351	0	0,1
	35-44	343	339	338	-1	-0,4
	45-54	381	379	377	-2	-0,6
	55-64	384	390	386	-4	-1,1
	65-74	221	227	242	16	7,0
Naiset	15-74	2 011	2 020	2 027	7	0,3
	15-64	1 754	1 758	1 749	-9	-0,5
	15-24	322	322	322	1	0,2
	25-34	330	333	333	1	0,2
	35-44	332	327	324	-3	-1,0
	45-54	377	375	373	-2	-0,7
	55-64	393	401	397	-4	-1,0
	65-74	257	262	277	16	5,9

Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 678	2 672	2 682	11	0,4
	15-64	2 644	2 634	2 637	3	0,1
	15-24	322	317	323	6	2,0
	25-34	579	575	575	0	0,0
	35-44	611	598	595	-3	-0,5
	45-54	673	669	668	-1	-0,2
	55-64	460	476	476	0	0,1
	65-74	34	38	46	8	21,1
Miehet	15-74	1 377	1 385	1 395	10	0,7
	15-64	1 355	1 360	1 366	6	0,5
	15-24	158	158	160	2	1,4
	25-34	316	318	318	1	0,2
	35-44	320	314	314	0	0,1
	45-54	336	337	337	0	0,1
	55-64	225	234	237	3	1,1
	65-74	22	25	29	4	15,2
Naiset	15-74	1 301	1 287	1 287	1	0,0
	15-64	1 289	1 274	1 271	-4	-0,3
	15-24	164	159	163	4	2,5
	25-34	263	257	256	-1	-0,3
	35-44	291	284	281	-3	-1,1
	45-54	337	333	331	-2	-0,5
	55-64	234	242	240	-2	-0,9
	65-74	12	13	17	4	32,9

Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	66,5	66,1	66,1	0,0
	15-64	74,5	74,1	74,5	0,4
	15-24	49,0	48,0	49,0	0,9
	25-34	85,4	84,1	83,9	-0,1
	35-44	90,4	89,7	89,9	0,2
	45-54	88,7	88,7	89,1	0,4
	55-64	59,1	60,2	60,9	0,7
	65-74	7,1	7,7	8,8	1,1
Miehet	15-74	68,4	68,4	68,7	0,2
	15-64	75,6	75,7	76,3	0,7
	15-24	46,9	46,8	47,5	0,7
	25-34	90,7	90,5	90,6	0,1
	35-44	93,1	92,4	92,9	0,5
	45-54	88,2	88,7	89,4	0,6
	55-64	58,7	60,1	61,4	1,3
	65-74	10,0	11,0	11,9	0,8
Naiset	15-74	64,7	63,7	63,5	-0,2
	15-64	73,5	72,5	72,6	0,2
	15-24	51,1	49,3	50,4	1,2
	25-34	79,7	77,3	76,9	-0,4
	35-44	87,6	86,8	86,7	-0,1
	45-54	89,3	88,7	88,8	0,1
	55-64	59,5	60,3	60,4	0,1
	65-74	4,6	4,8	6,0	1,2

Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 457	2 447	2 474	26	1,1
	15-64	2 423	2 410	2 428	18	0,8
	15-24	253	249	258	9	3,7
	25-34	531	530	532	1	0,2
	35-44	576	560	562	2	0,4
	45-54	632	626	630	5	0,8
	55-64	431	445	446	1	0,2
	65-74	34	37	45	8	21,0
Miehet	15-74	1 255	1 259	1 278	19	1,5
	15-64	1 233	1 234	1 249	15	1,2
	15-24	120	121	125	5	4,1
	25-34	289	292	294	2	0,7
	35-44	301	294	295	2	0,6
	45-54	313	312	316	4	1,4
	55-64	210	217	219	2	1,0
	65-74	22	25	29	4	15,1
Naiset	15-74	1 202	1 188	1 196	7	0,6
	15-64	1 190	1 176	1 179	3	0,3
	15-24	133	128	133	4	3,3
	25-34	242	239	238	-1	-0,3
	35-44	275	267	267	0	0,2
	45-54	318	314	315	0	0,1
	55-64	221	228	227	-1	-0,5
	65-74	12	12	17	4	33,0

Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	61,1	60,5	60,9	0,4
	15-64	68,3	67,8	68,6	0,8
	15-24	38,4	37,8	39,1	1,4
	25-34	78,4	77,6	77,6	0,1
	35-44	85,3	84,0	84,9	0,9
	45-54	83,3	82,9	84,1	1,2
	55-64	55,5	56,2	57,0	0,7
	65-74	7,1	7,6	8,7	1,1
Miehet	15-74	62,3	62,2	62,9	0,7
	15-64	68,8	68,7	69,8	1,1
	15-24	35,6	35,7	37,2	1,5
	25-34	83,1	83,1	83,5	0,4
	35-44	87,6	86,5	87,4	0,8
	45-54	82,3	82,1	83,8	1,7
	55-64	54,6	55,6	56,8	1,1
	65-74	10,0	11,0	11,8	0,8
Naiset	15-74	59,8	58,8	59,0	0,2
	15-64	67,9	66,9	67,4	0,5
	15-24	41,4	39,9	41,2	1,3
	25-34	73,4	71,8	71,4	-0,3
	35-44	83,0	81,5	82,4	0,9
	45-54	84,4	83,8	84,4	0,7
	55-64	56,3	56,9	57,2	0,3
	65-74	4,6	4,7	6,0	1,2

Liitetaulukko 8. Työlliset sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011 ¹⁾	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Sosioekonominen asema					
Sukupuolet yhteensä	Työlliset yhteensä	2 457	2 447	2 474	.	.
	Palkansaajat yhteensä	2 123	2 120	2 143	.	.
	- ylemmät toimihenkilöt	603	626	597	.	.
	- alemmat toimihenkilöt	816	805	842	.	.
	- työntekijät	697	682	695	.	.
	Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	334	328	331	.	.
	- joista yrittäjäperheenjäseniä	13	14	12	.	.
Miehet	Työlliset yhteensä	1 255	1 259	1 278	.	.
	Palkansaajat yhteensä	1 029	1 038	1 052	.	.
	- ylemmät toimihenkilöt	324	343	327	.	.
	- alemmat toimihenkilöt	212	213	239	.	.
	- työntekijät	490	478	482	.	.
	Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	226	221	225	.	.
	- joista yrittäjäperheenjäseniä	8	8	7	.	.
Naiset	Työlliset yhteensä	1 202	1 188	1 196	.	.
	Palkansaajat yhteensä	1 094	1 082	1 091	.	.
	- ylemmät toimihenkilöt	279	283	271	.	.
	- alemmat toimihenkilöt	604	592	603	.	.
	- työntekijät	207	203	213	.	.
	Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	109	107	105	.	.
	- joista yrittäjäperheenjäseniä	5	6	4	.	.

1) Sosioekonominen asema on vuonna 2011 muodostettu ammattiluokituksen 2010 ja sitä ennen ammattiluokituksen 1987 perusteella. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Liitetaulukko 9. Työlliset koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2008 - 2010, 15-74-vuotiaat

		Työlliset, 1000 henkeä		
		Vuosi		
		2008	2009	2010
Sukupuoli	Koulutusaste			
Sukupuolet yhteensä	Yhteensä	2 531	2 457	2 447
	Keskiasteen koulutus (3)	1 155	1 120	1 116
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	942	942	965
	- alin korkea-aste (5)	364	354	351
	- alempi korkeakouluaste (6)	282	283	294
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	297	305	319
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	434	395	367
Miehet	Yhteensä	1 315	1 255	1 259
	Keskiasteen koulutus (3)	639	614	614
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	419	410	427
	- alin korkea-aste (5)	142	133	133
	- alempi korkeakouluaste (6)	133	130	136
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	144	147	158
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	257	230	218
Naiset	Yhteensä	1 216	1 202	1 188
	Keskiasteen koulutus (3)	516	506	502
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	524	532	538
	- alin korkea-aste (5)	222	221	218
	- alempi korkeakouluaste (6)	149	154	158
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	153	157	162
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	176	165	149

Liitetaulukko 10. Työlliset toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	2 457	2 447	2 474	26	1,1
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	119	115	110	-5	-4,3
Maatalous	01	88	84	80	-4	-5,3
C Teollisuus	10-33	379	362	360	-2	-0,7
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	46	45	51	6	13,8
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	60	59	57	-1	-2,4
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	52	49	47	-2	-3,9
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	63	61	59	-2	-3,0
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	121	115	114	-1	-0,9
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	37	33	31	-2	-7,5
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	27	26	24	-2	-7,1
F Rakentaminen	41-43	175	172	176	4	2,3
Talonrakentaminen	41	59	61	67	6	9,1
Erikoistunut rakennustoiminta	43	93	91	90	-1	-1,1
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	296	298	303	5	1,7
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	41	41	43	2	4,2
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	90	93	93	0	0,5
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	165	164	167	3	1,7
H Kuljetus ja varastointi	49-53	153	156	147	-9	-5,5
Maa-, vesi- ja ilmailukenne	49-51	101	101	95	-6	-5,8
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	52	55	52	-3	-5,1
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	85	83	83	0	0,1
J Informaatio ja viestintä	58-63	94	95	99	4	4,6
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	70	71	75	5	6,9
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	146	150	155	5	3,4
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	58	56	60	4	7,5
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	98	100	98	-2	-2,0
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	60	61	59	-2	-3,7
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	116	117	116	0	-0,2
P Koulutus	85	164	174	179	5	2,7
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	388	379	396	17	4,4

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Terveyspalvelut	86	185	179	188	9	4,8
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	79	79	82	3	3,6
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	124	121	126	5	4,3
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	53	55	59	4	8,2
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	85	84	81	-2	-2,6
X Toimiala tuntematon	00	9	12	11	-1	-7,5

Liitetaulukko 11. Työllisten tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

	TOL 2008	Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	3958,5	3998,2	4034,5	36,3	0,9
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	244,9	239,6	233,9	-5,7	-2,4
Maatalous	01	192,5	183,9	177,7	-6,2	-3,4
C Teollisuus	10-33	609,5	605,6	610,4	4,8	0,8
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	74,5	73,8	84,5	10,7	14,5
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	95,7	94,5	94,1	-0,3	-0,4
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	82,6	82,6	81,0	-1,7	-2,0
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	99,7	102,8	103,2	0,4	0,4
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	197,0	195,2	193,7	-1,5	-0,8
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	60,0	56,7	53,9	-2,8	-4,9
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	44,5	43,8	39,8	-3,9	-9,0
F Rakentaminen	41-43	308,6	313,1	322,0	9,0	2,9
Talonrakentaminen	41	103,1	109,5	119,6	10,1	9,2
Erikoistunut rakennustoiminta	43	167,1	168,4	168,6	0,2	0,1
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	481,1	491,0	493,1	2,1	0,4
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	73,7	78,1	80,1	2,0	2,5
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	155,5	158,9	163,9	5,0	3,1
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	251,9	254,0	249,2	-4,8	-1,9
H Kuljetus ja varastointi	49-53	262,1	271,3	255,7	-15,6	-5,8
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	185,2	189,5	176,6	-12,9	-6,8
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	76,9	81,8	79,0	-2,8	-3,4
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	132,6	130,4	132,7	2,3	1,8
J Informaatio ja viestintä	58-63	151,4	158,3	164,2	5,8	3,7
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	114,0	112,8	121,6	8,8	7,8
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	234,4	241,0	250,2	9,2	3,8
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	94,9	92,6	96,3	3,7	4,0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	154,7	155,4	152,8	-2,5	-1,6
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	94,4	94,8	92,3	-2,5	-2,6
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	186,2	184,5	184,6	0,1	0,1

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
P Koulutus	85	225,4	245,7	246,7	1,0	0,4
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	588,2	577,0	598,3	21,4	3,7
Terveyspalvelut	86	281,3	272,3	280,3	8,0	2,9
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	124,3	126,9	132,0	5,0	4,0
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	182,5	177,7	186,1	8,4	4,7
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	76,6	80,7	85,6	4,9	6,1
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	128,9	130,0	124,7	-5,3	-4,1
X Toimiala tuntematon	00	15,3	18,0	18,2	0,2	1,0

Liitetaulukko 12. Työlliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työnantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työnantajasektorit yhteensä	2 457	2 447	2 474	26	1,1
	Yksityinen sektori	1 794	1 774	1 796	22	1,2
	Julkinen sektori	657	663	667	4	0,6
	- valtio	155	153	151	-2	-1,4
	- kunta	502	510	517	6	1,2
Miehet	Työnantajasektorit yhteensä	1 255	1 259	1 278	19	1,5
	Yksityinen sektori	1 070	1 070	1 083	12	1,2
	Julkinen sektori	182	185	191	6	3,4
	- valtio	76	74	74	0	0,7
	- kunta	106	111	117	6	5,3
Naiset	Työnantajasektorit yhteensä	1 202	1 188	1 196	7	0,6
	Yksityinen sektori	724	704	713	9	1,3
	Julkinen sektori	475	478	476	-2	-0,5
	- valtio	79	79	77	-3	-3,4
	- kunta	396	399	399	0	0,1

Liitetaulukko 13. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Aluehallintovirasto					
Sukupuolet yhteensä	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 457	2 447	2 474	26	1,1
	Etelä-Suomen AVI	1 084	1 079	1 092	13	1,2
	Lounais-Suomen AVI	319	311	314	3	0,9
	Itä-Suomen AVI	229	236	236	0	-0,1
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	534	533	539	6	1,1
	Pohjois-Suomen AVI	202	199	203	4	2,0
	Lapin AVI	74	74	75	1	0,8
Miehet	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	1 255	1 259	1 278	19	1,5
	Etelä-Suomen AVI	546	546	557	11	1,9
	Lounais-Suomen AVI	161	159	162	3	1,9
	Itä-Suomen AVI	118	123	123	-1	-0,6
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	279	280	283	3	0,9
	Pohjois-Suomen AVI	106	105	108	4	3,4
	Lapin AVI	38	38	38	0	-0,1
Naiset	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	1 202	1 188	1 196	7	0,6
	Etelä-Suomen AVI	538	533	535	3	0,5
	Lounais-Suomen AVI	159	152	152	0	-0,2
	Itä-Suomen AVI	112	113	113	0	0,4
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	255	253	256	4	1,4
	Pohjois-Suomen AVI	96	94	95	0	0,4
	Lapin AVI	37	37	37	1	1,8

Liitetaulukko 14. Työlliset maakunnan (2011) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

	Vuosi			Muutos	
	2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Maakunta					
Koko maa	2 457	2 447	2 474	26	1,1
Uusimaa	784	783	793	10	1,3
Varsinais-Suomi	219	213	214	1	0,5
Satakunta	101	98	100	2	1,6
Kanta-Häme	77	77	79	2	2,4
Pirkanmaa	220	220	223	3	1,4
Päijät-Häme	88	88	87	-2	-1,7
Kymenlaakso	79	76	77	2	2,2
Etelä-Karjala	57	55	56	1	1,3
Etelä-Savo	62	64	64	1	0,8
Pohjois-Savo	102	105	104	-1	-1,1
Pohjois-Karjala	65	68	68	0	0,6
Keski-Suomi	116	116	117	1	0,9
Etelä-Pohjanmaa	85	84	86	2	1,9
Pohjanmaa	83	82	81	-1	-0,8
Keski-Pohjanmaa	31	30	31	1	3,3
Pohjois-Pohjanmaa	167	166	170	4	2,2
Kainuu	34	33	33	0	0,9
Lappi	74	74	75	1	0,8
Ahvenanmaa	14	15	15	0	0,5

Liitetaulukko 15. Osa-aikatyölliset sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	343	358	369	11	3,2
	15-64	322	334	341	8	2,3
	15-24	102	99	100	1	0,8
	25-34	58	62	63	0	0,4
	35-44	43	45	49	3	7,5
	45-54	43	41	44	3	7,8
	55-74	98	110	113	4	3,5
Miehet	15-74	115	125	135	9	7,4
	15-64	103	110	117	7	6,5
	15-24	35	35	38	2	6,4
	25-34	18	20	22	2	8,2
	35-44	10	10	10	1	6,6
	45-54	12	12	13	1	10,2
	55-74	40	48	52	4	7,4
Naiset	15-74	228	232	235	2	0,9
	15-64	220	224	224	1	0,2
	15-24	67	64	63	-1	-2,3
	25-34	40	42	41	-1	-3,4
	35-44	33	36	38	3	7,7
	45-54	31	29	31	2	6,7
	55-74	57	61	62	0	0,5

Liitetaulukko 16. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi			Muutos
	2009	2010	2011	2010/2011
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuolet yhteensä	14,0	14,6	14,9	0,3
Miehet	9,2	10,0	10,5	0,6
Naiset	19,0	19,6	19,6	0,1

Liitetaulukko 17. Osa-aikatyölliset työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työnantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työnantajasektorit yhteensä	343	358	369	11	3,2
	Yksityinen sektori	269	278	288	10	3,6
	Julkinen sektori	73	77	79	2	2,7
	- valtio	12	11	12	1	6,6
	- kunta	60	65	67	1	2,0
Miehet	Työnantajasektorit yhteensä	115	125	135	9	7,4
	Yksityinen sektori	101	108	118	10	9,0
	Julkinen sektori	14	16	16	0	0,8
	- valtio	5	4	4	0	-9,9
	- kunta	9	12	13	1	4,2
Naiset	Työnantajasektorit yhteensä	228	232	235	2	0,9
	Yksityinen sektori	168	170	170	0	0,2
	Julkinen sektori	59	61	63	2	3,2
	- valtio	8	8	9	1	15,0
	- kunta	51	53	54	1	1,5

Liitetaulukko 18. Osa-aikatyölliset toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	343	358	369	11	3,2
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	23	23	21	-2	-8,9
C-E Teollisuus; sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätehuolto yms.	10-39	20	20	21	2	8,7
F Rakentaminen	41-43	9	10	10	1	7,5
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	63	66	70	4	6,4
H Kuljetus ja varastointi	49-53	18	20	21	2	9,2
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	24	24	25	1	2,9
J Informaatio ja viestintä	58-63	9	10	9	-1	-5,7
K, L Rahoitus- ja vakuutus toiminta; kiinteistöala	64-68	8	9	10	1	11,0
M, N Liike-elämän palvelut	69-82	40	44	43	-1	-2,3
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	7	7	7	0	1,8
P Koulutus	85	27	26	28	2	8,2
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	56	60	62	2	3,4
R-U Muu palvelutoiminta	90-99	36	37	39	2	5,2

Liitetaulukko 19. Osa-aikatyölliset sukupuolen ja osa-aikatyön syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Osa-aikatyön syy					
Sukupuolet yhteensä	Osa-aikaiset yhteensä	343	358	369	11	3,2
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	93	95	95	-1	-0,6
	Opiskelee	93	92	93	1	0,6
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	29	31	33	2	5,1
	Terveydellisistä syistä	27	32	34	2	5,1
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	100	107	115	9	8,0
Miehet	Osa-aikaiset yhteensä	115	125	135	9	7,4
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	29	30	31	1	4,4
	Opiskelee	35	35	38	2	6,2
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	1	1	2	1	.
	Terveydellisistä syistä	10	13	13	0	-3,3
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	40	46	51	5	11,3
Naiset	Osa-aikaiset yhteensä	228	232	235	2	0,9
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	64	65	63	-2	-2,8
	Opiskelee	58	57	55	-2	-2,9
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	28	30	30	0	1,5
	Terveydellisistä syistä	17	19	21	2	10,9
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	61	61	64	3	5,6

Liitetaulukko 20. Palkansaajat toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	2 123	2 120	2 143	23	1,1
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	38	39	39	-1	-1,5
Maatalous	01	18	17	16	-1	-6,3
C Teollisuus	10-33	355	341	337	-4	-1,3
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	41	41	46	5	12,3
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	55	55	54	-1	-1,8
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	51	48	46	-2	-4,1
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	58	56	53	-2	-4,2
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	118	113	112	-1	-1,2
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	32	28	25	-3	-9,7
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	26	26	24	-2	-5,9
F Rakentaminen	41-43	132	132	135	4	2,7
Talonrakentaminen	41	42	45	50	4	9,5
Erikoistunut rakennustoiminta	43	68	68	67	-1	-0,8
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	257	258	262	4	1,6
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	34	32	33	1	2,4
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	80	82	82	0	-0,1
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	143	144	147	3	2,4
H Kuljetus ja varastointi	49-53	129	131	124	-7	-5,6
Maa-, vesi- ja ilmailu- ja liikenne	49-51	77	77	73	-4	-5,7
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	51	53	51	-3	-5,4
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	74	71	73	1	2,0
J Informaatio ja viestintä	58-63	86	86	91	5	5,8
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	64	64	69	5	7,6
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	116	120	121	1	0,5
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	50	50	52	3	5,7
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	84	87	86	-1	-0,9
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	51	54	52	-1	-2,1
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	116	117	116	0	-0,2
P Koulutus	85	161	170	174	4	2,2
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	369	362	377	15	4,1

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Terveyspalvelut	86	173	167	175	7	4,4
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	77	78	80	3	3,2
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	118	117	122	5	4,3
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	41	43	45	2	5,7
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	65	62	60	-1	-2,3
X Toimiala tuntematon	00	8	11	10	-1	-9,7

Liitetaulukko 21. Palkansaajien tehdyt työtunnit toimialoittain (TOL 2008) vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	3302,0	3357,9	3382,0	24,1	0,7
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	73,4	75,3	74,2	-1,1	-1,5
Maatalous	01	37,2	36,3	34,1	-2,2	-6,1
C Teollisuus	10-33	563,0	565,0	561,9	-3,2	-0,6
Elintarvikkeiden, tekstiilien ja vaatteiden valmistus	10-15	66,9	66,2	73,4	7,2	10,9
Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	16-18	86,7	88,1	87,6	-0,5	-0,6
Kemikaalien, lääkkeiden yms. valmistus	19-23	80,1	79,7	77,6	-2,1	-2,6
Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	24-25	87,4	92,9	91,5	-1,3	-1,4
Elektronisten ja optisten tuotteiden, sähkölaitteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistus	26-30	191,3	191,9	189,3	-2,6	-1,3
Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	31-33	50,5	46,3	42,4	-3,9	-8,3
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto	35-39	43,2	42,6	39,1	-3,5	-8,1
F Rakentaminen	41-43	225,8	230,3	238,4	8,2	3,5
Talonrakentaminen	41	71,0	77,2	85,8	8,6	11,1
Erikoistunut rakennustoiminta	43	117,5	120,0	120,5	0,4	0,4
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	399,4	406,3	407,4	1,1	0,3
Moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	45	56,2	57,8	57,9	0,1	0,1
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	46	136,4	138,3	141,9	3,5	2,6
Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa)	47	206,8	210,2	207,7	-2,5	-1,2
H Kuljetus ja varastointi	49-53	208,6	214,3	201,9	-12,4	-5,8
Maa-, vesi- ja ilmaliikenne	49-51	133,3	135,0	125,9	-9,1	-6,7
Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; posti- ja kuriiritoiminta	52-53	75,2	79,3	76,0	-3,3	-4,2
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	104,1	103,5	107,7	4,2	4,1
J Informaatio ja viestintä	58-63	138,9	143,0	149,5	6,5	4,5
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	104,5	101,7	110,1	8,3	8,2
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	69-75	184,9	195,1	196,6	1,5	0,8
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	71	81,8	81,4	83,8	2,4	2,9
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	77-82	128,2	131,7	131,5	-0,2	-0,2
Kiinteistön- ja maisemanhoito	81	76,8	79,7	80,8	1,2	1,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	185,7	184,4	184,4	0,1	0,0

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Miljoonaa tuntia	Prosenttia, %
P Koulutus	85	219,7	239,6	238,2	-1,4	-0,6
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	554,9	552,4	569,6	17,1	3,1
Terveyspalvelut	86	262,7	257,2	262,9	5,7	2,2
Sosiaalihuollon laitospalvelut	87	118,9	124,1	127,5	3,3	2,7
Sosiaalihuollon avopalvelut	88	173,3	171,1	179,2	8,1	4,7
R Taiteet, viihde ja virkistys	90-93	59,2	60,8	64,0	3,3	5,4
S-U Muu palvelutoiminta yms.	94-99	94,9	94,6	90,6	-4,0	-4,2
X Toimiala tuntematon	00	13,6	17,2	17,0	-0,3	-1,5

Liitetaulukko 22. Palkansaajat työntantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työntantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työntantajasektorit yhteensä	2 123	2 120	2 143	23	1,1
	Yksityinen sektori	1 459	1 447	1 466	18	1,3
	Julkinen sektori	657	663	667	4	0,6
	- valtio	155	153	151	-2	-1,4
	- kunta	502	510	517	6	1,2
Miehet	Työntantajasektorit yhteensä	1 029	1 038	1 052	14	1,4
	Yksityinen sektori	844	849	857	8	0,9
	Julkinen sektori	182	185	191	6	3,4
	- valtio	76	74	74	0	0,7
	- kunta	106	111	117	6	5,3
Naiset	Työntantajasektorit yhteensä	1 094	1 082	1 091	9	0,8
	Yksityinen sektori	615	598	608	11	1,8
	Julkinen sektori	475	478	476	-2	-0,5
	- valtio	79	79	77	-3	-3,4
	- kunta	396	399	399	0	0,1

Liitetaulukko 23. Palkansaajat työsuhteen tyyppin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työsuhte					
Sukupuolet yhteensä	Palkansaajat yhteensä	2 123	2 120	2 143	23	1,1
	- jatkuva kokoaikatyö	1 610	1 581	1 585	5	0,3
	- jatkuva osa-aikatyö	201	209	222	13	6,0
	- määräaikainen kokoaikatyö	229	244	251	7	2,9
	- määräaikainen osa-aikatyö	82	86	85	-1	-1,0
	Määräaikainen työ yhteensä	311	330	336	6	1,8
	Osa-aikainen työ yhteensä	283	295	307	12	4,0
Miehet	Palkansaajat yhteensä	1 029	1 038	1 052	14	1,4
	- jatkuva kokoaikatyö	865	851	851	1	0,1
	- jatkuva osa-aikatyö	55	58	67	9	15,1
	- määräaikainen kokoaikatyö	83	99	105	5	5,5
	- määräaikainen osa-aikatyö	27	30	30	0	-1,0
	Määräaikainen työ yhteensä	109	129	135	5	4,0
	Osa-aikainen työ yhteensä	81	88	96	8	9,6
Naiset	Palkansaajat yhteensä	1 094	1 082	1 091	9	0,8
	- jatkuva kokoaikatyö	746	730	734	4	0,6
	- jatkuva osa-aikatyö	147	151	155	4	2,6
	- määräaikainen kokoaikatyö	146	144	146	1	1,0
	- määräaikainen osa-aikatyö	55	56	56	-1	-1,0
	Määräaikainen työ yhteensä	201	201	202	1	0,4
	Osa-aikainen työ yhteensä	202	207	211	3	1,6

Liitetaulukko 24. Palkansaajat työsuhteen tyyppin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Työsuhde				
Sukupuolet yhteensä	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	75,9	74,6	74,0	-0,6
	- jatkuva osa-aikatyö	9,5	9,9	10,3	0,5
	- määräaikainen kokoaikatyö	10,8	11,5	11,7	0,2
	- määräaikainen osa-aikatyö	3,9	4,1	4,0	-0,1
	Määräaikainen työ yhteensä	14,6	15,6	15,7	0,1
	Osa-aikainen työ yhteensä	13,3	13,9	14,3	0,4
Miehet	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	84,0	82,0	80,9	-1,1
	- jatkuva osa-aikatyö	5,3	5,6	6,3	0,8
	- määräaikainen kokoaikatyö	8,0	9,6	10,0	0,4
	- määräaikainen osa-aikatyö	2,6	2,9	2,8	-0,1
	Määräaikainen työ yhteensä	10,6	12,5	12,8	0,3
	Osa-aikainen työ yhteensä	7,9	8,5	9,2	0,7
Naiset	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	68,2	67,5	67,3	-0,2
	- jatkuva osa-aikatyö	13,4	14,0	14,2	0,2
	- määräaikainen kokoaikatyö	13,4	13,4	13,4	0,0
	- määräaikainen osa-aikatyö	5,1	5,2	5,1	-0,1
	Määräaikainen työ yhteensä	18,4	18,6	18,5	-0,1
	Osa-aikainen työ yhteensä	18,5	19,2	19,3	0,1

Liitetaulukko 25. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työsuhde					
Sukupuolet yhteensä	Palkansaajat yhteensä	392	393	446	53	13,5
	- jatkuva kokoaikatyö	142	130	162	32	24,8
	- jatkuva osa-aikatyö	46	42	50	8	19,9
	- määräaikainen kokoaikatyö	146	161	172	10	6,4
	- määräaikainen osa-aikatyö	58	59	62	2	3,8
	Määräaikainen työ yhteensä	204	221	233	13	5,7
	Osa-aikainen työ yhteensä	104	101	112	11	10,5
Miehet	Palkansaajat yhteensä	169	185	213	28	15,4
	- jatkuva kokoaikatyö	81	80	98	18	22,6
	- jatkuva osa-aikatyö	15	13	17	4	29,7
	- määräaikainen kokoaikatyö	54	71	76	5	7,6
	- määräaikainen osa-aikatyö	19	21	22	1	4,7
	Määräaikainen työ yhteensä	74	91	98	6	6,9
	Osa-aikainen työ yhteensä	34	34	39	5	14,4
Naiset	Palkansaajat yhteensä	223	208	233	25	11,9
	- jatkuva kokoaikatyö	62	50	64	14	28,2
	- jatkuva osa-aikatyö	32	29	33	4	15,4
	- määräaikainen kokoaikatyö	91	91	96	5	5,5
	- määräaikainen osa-aikatyö	38	39	40	1	3,3
	Määräaikainen työ yhteensä	130	129	136	6	4,8
	Osa-aikainen työ yhteensä	70	67	73	6	8,5

Liitetaulukko 26. Palkansaajien alle vuoden kestäneet työsuhteet työsuhteen tyypin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Työsuhde				
Sukupuolet yhteensä	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	36,3	33,1	36,4	3,3
	- jatkuva osa-aikatyö	11,8	10,7	11,3	0,6
	- määräaikainen kokoaikatyö	37,1	41,1	38,5	-2,6
	- määräaikainen osa-aikatyö	14,8	15,1	13,8	-1,3
	Määräaikainen työ yhteensä	51,9	56,2	52,3	-3,9
	Osa-aikainen työ yhteensä	26,6	25,8	25,1	-0,7
Miehet	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	47,7	43,4	46,2	2,7
	- jatkuva osa-aikatyö	8,6	7,1	8,0	0,9
	- määräaikainen kokoaikatyö	32,2	38,2	35,6	-2,6
	- määräaikainen osa-aikatyö	11,5	11,2	10,2	-1,0
	Määräaikainen työ yhteensä	43,7	49,4	45,8	-3,6
	Osa-aikainen työ yhteensä	20,1	18,3	18,2	-0,2
Naiset	Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
	- jatkuva kokoaikatyö	27,7	23,9	27,4	3,5
	- jatkuva osa-aikatyö	14,2	13,9	14,3	0,4
	- määräaikainen kokoaikatyö	40,9	43,6	41,2	-2,5
	- määräaikainen osa-aikatyö	17,2	18,6	17,1	-1,4
	Määräaikainen työ yhteensä	58,1	62,2	58,3	-3,9
	Osa-aikainen työ yhteensä	31,5	32,4	31,4	-1,0

Liitetaulukko 27. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	283	295	307	12	4,0
	15-64	276	286	296	10	3,4
	15-24	97	94	95	1	1,2
	25-34	51	56	57	1	1,1
	35-44	36	39	42	3	8,5
	45-54	34	34	37	3	9,8
	55-74	66	72	76	3	4,6
Miehet	15-74	81	88	96	8	9,6
	15-64	78	83	91	8	9,1
	15-24	32	32	34	2	6,4
	25-34	15	17	18	1	6,6
	35-44	7	7	8	1	14,1
	45-54	7	8	9	1	11,0
	55-74	20	24	27	3	14,3
Naiset	15-74	202	207	211	3	1,6
	15-64	198	203	205	2	1,1
	15-24	65	62	61	-1	-1,4
	25-34	36	39	38	-1	-1,4
	35-44	29	32	34	2	7,3
	45-54	26	26	28	2	9,5
	55-74	45	49	49	0	-0,1

Liitetaulukko 28. Osa-aikaiset palkansaajat työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työnantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työnantajasektorit yhteensä	283	295	307	12	4,0
	Yksityinen sektori	209	215	225	10	4,7
	Julkinen sektori	73	77	79	2	2,7
	- valtio	13	11	12	1	7,7
	- kunta	60	66	67	1	1,9
Miehet	Työnantajasektorit yhteensä	81	88	96	8	9,6
	Yksityinen sektori	67	71	79	9	12,4
	Julkinen sektori	14	16	16	0	1,6
	- valtio	5	4	4	0	-8,5
	- kunta	9	12	13	1	4,8
Naiset	Työnantajasektorit yhteensä	202	207	211	3	1,6
	Yksityinen sektori	142	144	145	1	0,9
	Julkinen sektori	59	61	63	2	3,0
	- valtio	8	8	9	1	16,0
	- kunta	51	54	54	1	1,2

Liitetaulukko 29. Osa-aikaiset palkansaajat toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	283	295	307	12	4,0
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	5	4	4	0	5,6
C-E Teollisuus; sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätehuolto yms.	10-39	17	17	19	2	8,8
F Rakentaminen	41-43	5	5	6	1	11,7
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	58	61	65	4	6,3
H Kuljetus ja varastointi	49-53	16	17	19	2	10,9
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	23	23	24	1	5,0
J Informaatio ja viestintä	58-63	8	8	8	0	-0,2
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	6	7	8	1	20,1
M, N Liike-elämän palvelut	69-82	29	34	31	-3	-9,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	7	7	7	0	0,7
P Koulutus	85	26	25	27	2	7,4
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	52	55	58	3	5,5
R-U Muu palvelutoiminta	90-99	28	28	28	0	1,7

Liitetaulukko 30. Osa-aikaiset palkansaajat sukupuolen ja osa-aikatyön syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Osa-aikatyön syy					
Sukupuolet yhteensä	Osa-aikaiset yhteensä	282	293	305	12	4,1
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	81	82	82	0	-0,5
	Opiskelee	87	85	86	1	1,1
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	24	27	29	2	7,6
	Terveydellisistä syistä	21	25	28	3	10,4
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	69	73	80	7	9,5
Miehet	Osa-aikaiset yhteensä	81	87	96	8	9,7
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	22	22	24	1	6,4
	Opiskelee	31	31	33	2	7,7
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	1	1	2	1	.
	Terveydellisistä syistä	6	8	9	1	8,6
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	21	24	27	3	12,3
Naiset	Osa-aikaiset yhteensä	201	206	209	4	1,7
	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	59	60	58	-2	-3,0
	Opiskelee	55	54	53	-1	-2,6
	Hoitaa omia lapsia tai muita omaisia	24	26	27	1	4,5
	Terveydellisistä syistä	15	17	19	2	11,2
	Haluaa muusta syystä tehdä osa-aikatyötä	48	48	52	4	8,0

Liitetaulukko 31. Määräaikaiset palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	311	330	336	6	1,8
	15-64	308	326	331	5	1,5
	15-24	95	103	107	5	4,5
	25-34	96	101	101	0	0,1
	35-44	51	51	54	3	6,2
	45-54	41	45	45	0	-0,5
	55-74	29	31	30	-2	-4,9
Miehet	15-74	109	129	135	5	4,0
	15-64	108	127	132	5	3,7
	15-24	39	47	49	2	4,5
	25-34	34	39	41	2	3,9
	35-44	14	15	17	2	10,4
	45-54	13	15	15	1	3,9
	55-74	10	14	13	-1	-4,8
Naiset	15-74	201	201	202	1	0,4
	15-64	200	199	199	0	0,0
	15-24	56	56	59	2	4,5
	25-34	62	62	60	-1	-2,3
	35-44	37	35	37	2	4,3
	45-54	28	30	29	-1	-2,7
	55-74	19	18	17	-1	-5,0

Liitetaulukko 32. Määräaikaiset palkansaajat työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Työnantajasektori					
Sukupuolet yhteensä	Työnantajasektorit yhteensä	311	330	336	6	1,8
	Yksityinen sektori	162	177	182	5	2,8
	Julkinen sektori	147	150	151	1	0,3
	- valtio	36	39	35	-3	-9,0
	- kunta	111	111	115	4	3,6
Miehet	Työnantajasektorit yhteensä	109	129	135	5	4,0
	Yksityinen sektori	72	88	91	2	2,6
	Julkinen sektori	36	40	43	3	6,3
	- valtio	17	17	17	0	-1,0
	- kunta	19	23	26	3	11,7
Naiset	Työnantajasektorit yhteensä	201	201	202	1	0,4
	Yksityinen sektori	90	89	92	3	3,0
	Julkinen sektori	110	110	108	-2	-1,9
	- valtio	18	22	18	-3	-15,2
	- kunta	92	88	89	1	1,5

Liitetaulukko 33. Määräaikaiset palkansaajat toimialan (TOL 2008) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Toimiala	TOL 2008					
Toimialat yhteensä	00-99	311	330	336	6	1,8
A, B Maa-, metsä- ja kalatalous; kaivostoiminta	01-09	6	7	6	-1	-9,9
C-E Teollisuus; sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätehuolto yms.	10-39	23	29	34	5	17,2
F Rakentaminen	41-43	13	13	15	2	14,7
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	45-47	28	32	31	-1	-3,1
H Kuljetus ja varastointi	49-53	10	10	12	2	20,1
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55-56	12	12	11	-1	-6,3
J Informaatio ja viestintä	58-63	6	7	7	-1	-8,0
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta; kiinteistöala	64-68	5	6	6	0	-1,0
M, N Liike-elämän palvelut	69-82	28	33	31	-2	-5,2
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	84	14	14	15	1	9,7
P Koulutus	85	46	48	46	-1	-2,8
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	86-88	86	84	88	4	5,0
R-U Muu palvelutoiminta	90-99	31	33	30	-2	-6,7

Liitetaulukko 34. Määräaikaiset palkansaajat määräaikaisuuden syyn mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi			Muutos
	2009	2010	2011	2010/2011
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Määräaikaisuuden syy				
Määräaikaiset palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	100,0	0,0
Työharjoittelu, joka liittyy opiskeluun	5,7	7,4	6,8	-0,5
Pysyvää työtä ei löytynyt	66,7	63,8	62,7	-1,1
Ei halua pysyvää työtä	24,9	24,5	27,0	2,5
Koeaika	2,0	3,2	2,5	-0,6
Ei osaa sanoa tai tuntematon	0,4	0,9	0,7	-0,1

Liitetaulukko 35. Vuokratyötä tekevät palkansaajat sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	23	29	28	-1	-4,6
	15-24	9	11	12	2	14,1
	25-74	15	18	15	-3	-15,5
Miehet	15-74	10	15	14	-1	-6,6
	15-24	4	6	6	1	11,4
	25-74	7	10	8	-2	-17,1
Naiset	15-74	13	14	14	0	-2,4
	15-24	5	5	6	1	17,0
	25-74	8	9	8	-1	-13,9

Liitetaulukko 36. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos	
		2009	2010	2011	2010/2011	2010/2011
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka					
Sukupuolet yhteensä	15-74	221	224	209	-16	-6,9
	15-64	221	224	208	-16	-7,0
	15-24	69	68	65	-3	-4,4
	25-34	47	44	43	-1	-2,6
	35-44	35	37	33	-5	-13,1
	45-54	41	43	37	-6	-14,1
	55-64	29	31	31	0	-1,5
Miehet	15-74	122	126	117	-9	-6,9
	15-64	122	126	117	-9	-6,9
	15-24	38	38	35	-3	-7,1
	25-34	27	26	25	-1	-4,4
	35-44	19	20	19	-1	-6,8
	45-54	23	25	21	-4	-16,2
	55-64	16	17	18	1	2,9
Naiset	15-74	99	98	91	-7	-7,0
	15-64	98	98	91	-7	-7,0
	15-24	31	30	30	0	-0,9
	25-34	21	18	18	0	-0,1
	35-44	16	17	14	-4	-20,3
	45-54	18	19	16	-2	-11,4
	55-64	13	14	13	-1	-7,0

Liitetaulukko 37. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan vuosina 2009 - 2011

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	8,2	8,4	7,8	-0,6
	15-64	8,4	8,5	7,9	-0,6
	15-24	21,5	21,4	20,1	-1,3
	25-34	8,2	7,7	7,5	-0,2
	35-44	5,7	6,3	5,5	-0,8
	45-54	6,1	6,5	5,6	-0,9
	55-64	6,2	6,5	6,4	-0,1
Miehet	15-74	8,9	9,1	8,4	-0,7
	15-64	9,0	9,3	8,6	-0,7
	15-24	24,1	23,8	21,8	-2,0
	25-34	8,4	8,2	7,8	-0,4
	35-44	6,0	6,4	5,9	-0,4
	45-54	6,8	7,4	6,2	-1,2
	55-64	7,0	7,4	7,5	0,1
Naiset	15-74	7,6	7,6	7,1	-0,5
	15-64	7,6	7,7	7,2	-0,5
	15-24	19,0	19,0	18,4	-0,6
	25-34	7,9	7,1	7,1	0,0
	35-44	5,3	6,1	4,9	-1,2
	45-54	5,4	5,6	5,0	-0,6
	55-64	5,5	5,7	5,3	-0,4

Liitetaulukko 38. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) ja sukupuolen mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

		Vuosi			Muutos
		2009	2010	2011	2010/2011
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Aluehallintovirasto				
Sukupuolet yhteensä	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,2	8,4	7,8	-0,6
	Etelä-Suomen AVI	6,9	7,3	6,7	-0,6
	Lounais-Suomen AVI	7,5	8,3	7,3	-1,0
	Itä-Suomen AVI	11,1	10,2	10,2	0,0
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	9,2	8,9	8,5	-0,4
	Pohjois-Suomen AVI	9,9	10,0	8,7	-1,3
	Lapin AVI	11,6	11,3	10,2	-1,1
Miehet	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,9	9,1	8,4	-0,7
	Etelä-Suomen AVI	7,5	7,8	7,2	-0,5
	Lounais-Suomen AVI	8,1	8,9	8,1	-0,8
	Itä-Suomen AVI	11,9	11,2	11,3	0,1
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	9,5	9,8	9,0	-0,9
	Pohjois-Suomen AVI	10,9	10,7	8,9	-1,8
	Lapin AVI	11,7	12,8	12,4	-0,4
Naiset	Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	7,6	7,6	7,1	-0,5
	Etelä-Suomen AVI	6,2	6,8	6,1	-0,7
	Lounais-Suomen AVI	6,8	7,7	6,6	-1,2
	Itä-Suomen AVI	10,3	9,1	9,0	-0,1
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	8,8	7,9	8,1	0,2
	Pohjois-Suomen AVI	8,6	9,2	8,4	-0,8
	Lapin AVI	11,5	9,6	7,9	-1,7

Liitetaulukko 39. Työttömyysasteet maakunnan (2011) mukaan vuosina 2009 - 2011, 15-74-vuotiaat

	Vuosi			Muutos
	2009	2010	2011	2010/2011
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Maakunta				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	8,2	8,4	7,8	-0,6
Uusimaa	6,2	6,4	5,8	-0,5
Varsinais-Suomi	7,5	8,1	7,9	-0,2
Satakunta	7,5	8,8	6,1	-2,6
Kanta-Häme	7,2	9,1	6,4	-2,6
Pirkanmaa	10,0	9,7	9,6	-0,1
Päijät-Häme	8,7	8,9	9,1	0,2
Kymenlaakso	7,9	11,0	10,6	-0,4
Etelä-Karjala	10,7	10,1	9,7	-0,4
Etelä-Savo	9,6	7,9	7,7	-0,3
Pohjois-Savo	10,8	10,0	10,3	0,3
Pohjois-Karjala	13,0	12,5	12,3	-0,3
Keski-Suomi	11,2	9,9	9,6	-0,3
Etelä-Pohjanmaa	7,9	8,2	7,4	-0,9
Pohjanmaa	5,9	6,6	6,3	-0,3
Keski-Pohjanmaa	6,4	6,8	5,6	-1,2
Pohjois-Pohjanmaa	10,0	10,2	8,7	-1,5
Kainuu	9,3	9,0	8,3	-0,6
Lappi	11,6	11,3	10,2	-1,1

Liitetaulukko 40. Työttömyysasteet koulutusasteen ja sukupuolen mukaan vuosina 2006 - 2010, 15-74-vuotiaat

		Työttömyysaste, %				
		Vuosi				
		2006	2007	2008	2009	2010
Sukupuoli	Koulutusaste					
Sukupuolet yhteensä	Yhteensä	7,7	6,9	6,4	8,2	8,4
	Keskiasteen koulutus (3)	8,1	7,1	6,5	9,3	9,0
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	3,9	3,7	3,5	4,3	4,6
	- alin korkea-aste (5)	4,0	3,9	3,3	3,8	4,4
	- alempi korkeakouluaste (6)	4,6	4,1	3,9	5,2	5,8
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	3,1	3,2	3,2	3,8	3,6
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	13,6	12,3	11,9	14,0	15,5
Miehet	Yhteensä	7,4	6,5	6,1	8,9	9,1
	Keskiasteen koulutus (3)	7,5	6,4	5,9	9,9	9,7
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	3,4	3,4	3,0	4,2	4,8
	- alin korkea-aste (5)	3,7	3,6	2,9	4,8	5,5
	- alempi korkeakouluaste (6)	4,2	4,1	3,2	4,8	5,9
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	2,4	2,7	3,0	3,2	3,3
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	12,5	11,4	11,0	13,7	14,9
Naiset	Yhteensä	8,1	7,2	6,7	7,6	7,6
	Keskiasteen koulutus (3)	8,9	7,9	7,1	8,5	8,2
	Korkea-aste yhteensä (5,6,7,8)	4,3	4,0	3,8	4,3	4,4
	- alin korkea-aste (5)	4,2	4,0	3,6	3,3	3,8
	- alempi korkeakouluaste (6)	4,9	4,2	4,6	5,6	5,7
	- ylempi korkeakoulu- tai tutkijakoulutusaste (7,8)	3,7	3,7	3,4	4,4	3,8
	Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai koulutusaste tuntematon	15,1	13,4	13,3	14,4	16,3

Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–74-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Tutkimuksen tietosisältö perustuu EU:n asetukseen, ja tutkimusta varten haastatellaan joka kuukausi noin 12 000 henkilöä. Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–74-vuotiaan väestön toiminnasta työmarkkinoilla yhden viikon aikana. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Tutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työllisyyden ja työttömyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Kausitasoitettuja lukuja käytetään seurattaessa muutoksen trendiä. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina. Vuodesta 2003 alkaen on saatu osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä kotitalouden kaikkien 15–74-vuotiaiden toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä on kuvaus osoitteessa:

http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_tlu_001.html.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkillä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoimaa eli työllisiä ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia esimerkiksi toimialan, ammatin, koulutuksen, iän, sukupuolen ja alueen mukaan ryhmiteltyinä.

Tutkimuksen tuloksia käytetään muun muassa työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään esimerkiksi kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Euroopan unionin tilastovirasto, Eurostat, ohjaa tutkimuksen sisältöä ja seuraa sen laatua. Eurostat tuottaa sille toimitetuista neljännesvuosiaineistoista omia rakenneindikaattoreitaan ja muita tilastoja.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia. Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu pääosin Euroopan unionin työvoimatutkimuksia koskeviin asetuksiin (577/98, 2257/2003 ja 430/2005). Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta löytyy tarkempi kuvaus osoitteesta:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_lfs/introduction. Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä on tehty EU-maiden yhteinen ad hoc -lisätutkimus, jonka aihe vaihtelee vuosittain. Ad hoc -tutkimuksista tarkemmin osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2011-11-28_men_001.html.

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaiseta vastaan tai voittoa saadakseen tai on ollut tilapäisesti pois työstä. Tutkimusviikolla työstä pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on oma sairaus tai äitiys- tai isyysvapaa tai poissaolo on kestänyt alle 3 kk. Työlliset voivat olla palkansaajia, yrittäjiä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustavia.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työt kahden viikon sisällä.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.

- **Työvoiman ulkopuolella oleva väestö** koostuu henkilöistä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoiman ulkopuolella olevista voidaan käyttää myös nimitystä työvoimaan kuulumaton väestö. Muita työvoimatutkimuksen käsitteitä on selitetty osoitteessa:
<http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa vuonna 2011 käytettyjä luokituksia ovat Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2010 (ISCO-08), Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 ja Koulutusluokitus 1997 (ISCED 1997) sekä alueluokituksesta suuralue, aluehallintovirasto (AVI), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä maakunta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–74-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<http://www.vrk.fi/default.aspx?id=179>).

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 000 henkilöä, keskimäärin noin joka 300. henkilö perusjoukosta. Yhden tutkimuskuukauden otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri aikoina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5. Tietoja kerätään kaikilta vuoden viikoilta.

Suurimmassa osassa Euroopan maita työvoimatutkimuksen tiedonkeruu perustuu kotitalousotokseen, mikä tarkoittaa sitä, että haastatellaan samalla kertaa kaikki tiettyssä osoitteessa asuvat saman kotitalouden jäsenet. Suomen lisäksi vain Ruotsissa, Tanskassa ja Sveitsissä otos on henkilöperäinen, eli haastateltavana on vain otokseen poimittu kohdehenkilö. EU:n asetus kuitenkin edellyttää tietoja myös kotitaloudesta, ja Suomessa tämä on ratkaistu hyödyntämällä työvoimatutkimuksen paneeliominaisuutta. Viidennellä haastattelukerralla tehdään perushaastattelun lisäksi kotitaloushaastattelu, jossa selvitetään kohdehenkilön kotitalouden jäsenet sekä kotitalouteen kuuluvien 15–74-vuotiaiden toiminta työmarkkinoilla. Jotta aineisto kuvaisi koko väestöä, siihen on lisätty ylimääräisen otoksen avulla myös sellaisia kotitalouksia, joiden kaikki jäsenet ovat 75 vuotta täyttäneitä. Alle 15-vuotiaita lapsia ja yli 75-vuotiaita ei työvoimatutkimuksessa haastatella, vaan heille luodaan muutamia työmarkkina-asemaa kuvaavia tietoja keinotekoisesti.

Kotitalousaineiston avulla voidaan tarkastella esimerkiksi perheen yhteyttä työllisyyteen sekä molempien puolisoitten työmarkkina-asemaa yhdessä. Vuonna 2010 kotitalousaineistossa oli noin 57 000 henkilöä, jotka muodostivat 24 000 kotitaloutta. Työvoimatutkimuksen kotitalousosaa on kerätty nykymuotoisena vuodesta 2003, ja tiedot ovat julkaistavissa pääsääntöisesti vuodesta 2004 lähtien.

Tutkimuksen tietosisältö vaihtelee eri tutkimuskerroilla. Ensimmäisellä tutkimuskerralla kysytään tarkemmin joitakin perustietoja, joiden ennallaan pysyminen tarkistetaan seuraavilla tutkimuskerroilla. Viimeisellä eli viidennellä tutkimuskerralla tietosisältö on laajempi, kun mukana on kotitalousosa ja vuosittain eri aiheesta tehtävä ad hoc -osa sekä joitain lisäkysymyksiä päätyöhön liittyen.

Tilastokeskuksen haastattelijat keräävät tiedot tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla. Vuonna 2011 tehtiin noin 109 000 haastattelua. Tutkimuksen vastauskato oli keskimäärin 24 prosenttia.

Otoksesta saadut tulokset painotetaan vastaamaan koko 15–74-vuotiasta väestöä. Vastauskadon vaikutuksia tuloksiin korjataan käyttämällä niin kutsuttua painojen kalibrointia, jossa painotuksella tuotetaan oikeat väestöjakaumat alueen, sukupuolen ja iän mukaan. Aputietona käytetään lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterin tietoja.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavainnot käyttäen saatu arvio perusjoukon

ominaisuudesta. Esimerkiksi tammikuun 2011 työttömien lukumäärä 215 000 henkeä on tällaisella menettelyllä saatu Suomen 15–74-vuotiaiden työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien keskiarvoja. Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvut vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös niin kutsuttuja trendejä, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva vaihtelu. Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan aikasarjaan. Tämä trendien ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon luvuista päätelmiä tehtäessä. Aikasarjojen trendikomponentit on laskettu kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittamalla Tramo/Seats -menetelmällä. Trendistä ja sen käytön rajoituksista on kerrottu tarkemmin osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy muun muassa siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla, vastaaja ei muista tai ei halua kertoa joitain tietoja tai vastausten kirjaamisessa tapahtuu virheitä. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelukysymyksiä, haastatteluohjeita, käyttöliittymää sekä kouluttamalla haastattelijoita.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat**. Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienentyessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärä.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin keskivirheen avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä**. Esimerkiksi tammikuun 2011 työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli on $215\ 000 \pm 17\ 000$ eli 198 000–232 000. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa, tässä 17 000, saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe, tässä 8 500 henkeä, 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96.

Esimerkkejä työllisten ja työttömien lukumäärän tarkkuudesta osaryhmän koon mukaan

Satunnaisvaihtelun suuruusluokan havainnollistamiseksi esitetään seuraavissa taulukoissa 1–3 esimerkkejä erikokoisista työllisten ja työttömien lukumäärän estimaateista, niiden 95 prosentin luottamusväleistä ja muista luotettavuuden tunnusluvuista. Esimerkeissä esitetty satunnaisvaihtelun suuruusluokka on karkea arvio satunnaisvaihtelun ylärajasta, kun tarkastelun kohteena on **vastaavankokoinen työllisten tai työttömien lukumäärän estimaatti sukupuolen, iän tai alueen mukaan**. Esimerkiksi vastaavankokoisissa toimialan mukaisissa osaryhmissä luottamusvälit ovat suurempia. Taulukon 1 esimerkit koskevat kuukausiestimaatteja. Taulukoissa 2–3 on vastaavat tiedot neljännesvuosi- ja vuosiestimaattien osalta.

Taulukko 1. Esimerkkejä eri kokoluokan kuukausiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Kuukausi-estimaatti	Kuukausiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 27 800	14 200	0,6
	1 200 000	± 21 000	10 700	0,9
	600 000	± 15 300	7 800	1,3
	300 000	± 11 600	5 900	2,0
	100 000	± 6 700	3 400	3,4
	50 000	± 4 700	2 400	4,8
	10 000	± 2 900	1 500	15,0
Työttömät	230 000	± 15 100	7 700	3,3
	120 000	± 11 800	6 000	5,0
	90 000	± 10 800	5 500	6,1
	60 000	± 9 000	4 600	7,7
	30 000	± 6 900	3 500	11,7
	20 000	± 5 100	2 600	13,0
	10 000	± 3 700	1 900	19,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukosta 1 voidaan esimerkiksi nähdä, että jos osaryhmän työllisten kuukausiestimaatti on noin 300 000 henkeä, sijoittuu perusjoukon todellinen työllisten lukumäärä 95 prosentin todennäköisyydellä välille 300 000 ± 11 600 henkeä. Tämä luottamusvälin koko suhteessa estimaatin kokoon on selvästi suurempi kuin vastaava osuus taulukon ylimmän rivin suuren estimaatin kohdalla. 300 000 henkeä pienempien estimaattien luottamusvälit ovat suhteellisesti vielä suurempia.

Taulukoiden 1–3 tietojen keskinäinen vertailu havainnollistaa myös sitä, että vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kuukausitietoja tarkempia. Edellä tarkasteltua 300 000 hengen työllisten estimaattia vastaavan neljännesvuosiestimaatin 95 prosentin luottamusväli, 300 000 ± 6 700, henkeä (taulukko 2) on kuukausiestimaatin luottamusväliä selvästi pienempi. Vuosiestimaatit ovat vielä neljännesvuosiestimaatteja tarkempia (taulukko 3). Tämä tarkkuuden ero ei ole kuitenkaan yhtä suuri kuin vastaava ero kuukausi- ja neljännesvuositietojen välillä.

Taulukko 2. Esimerkkejä eri kokoluokan neljännesvuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Neljännes- vuosiestimaatti	Neljännes- vuosiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 16 100	8 200	0,3
	1 200 000	± 12 500	6 400	0,5
	600 000	± 8 800	4 500	0,8
	300 000	± 6 700	3 400	1,1
	100 000	± 4 700	2 400	2,4
	50 000	± 3 900	2 000	4,0
	10 000	± 2 000	1 000	10,0
Työttömät	230 000	± 8 800	4 500	2,0
	120 000	± 6 900	3 500	2,9
	90 000	± 6 100	3 100	3,4
	60 000	± 5 100	2 600	4,3
	30 000	± 3 500	1 800	6,0
	20 000	± 3 100	1 600	8,0
	10 000	± 2 400	1 200	12,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukko 3. Esimerkkejä eri kokoluokan vuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Vuosi- estimaatti	Vuosi- estimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 15 700	8 000	0,3
	1 200 000	± 11 400	5 800	0,5
	600 000	± 7 800	4 000	0,7
	300 000	± 6 100	3 100	1,0
	100 000	± 3 300	1 700	1,7
	50 000	± 2 500	1 300	2,6
	10 000	± 800	400	4,0
Työttömät	230 000	± 7 100	3 600	1,6
	120 000	± 5 700	2 900	2,4
	90 000	± 4 500	2 300	2,6
	60 000	± 3 500	1 800	3,0
	30 000	± 2 400	1 200	4,0
	20 000	± 2 000	1 000	5,0
	10 000	± 1 600	800	8,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvarianssin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonais- tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusväli ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso. Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväsotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 hengen vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkeä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkeä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkeä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Neljännesvuosi- ja vuositulokset ovat kuukausitulosten keskiarvoja eli ne kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, muun muassa työllisyys- ja työpanostiedot toimialoitain sekä tarkempia alueittaisia tietoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa. EU:n tilastovirastolle, Eurostatille, toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuosi- ja vuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät muun muassa tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatietokannasta (ASTIKA). Eurostat julkaisee työvoimatutkimuksen neljännesvuosi- ja vuositietoja omilla internet-sivuillaan.

Työvoimatilaston painettu vuosijulkaisu sisältää katsauksen kuluneeseen tilastovuoteen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvaukset, aikasarja- ja vuositaulukoita sekä tämän työvoimatutkimuksen laatuselosteen. Työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan lisäksi säännöllisesti Suomen tilastollisessa vuosikirjassa sekä Tilastokatsauksessa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluopapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojajohtajassa määritellyn suojausluokan mukaan. Rekisteriseloste on nähtävissä osoitteessa: http://www.tilastokeskus.fi/meta/rekisteriselosteet/rekisteriseloste_tyovoimatutkimusty81.html

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. (09) 17341.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi nimellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–1993 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liityttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin maaliskuu–toukokuussa. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä kotitalousosalla. Vuonna 2008 otettiin käyttöön uusi tiedonkeruulomake: tutkimuksen tietosisältö muuttui hieman ja osa tiedoista siirryttiin keräämään osaotokselta, jolta kerättyjä tietoja käytetään vain vuositietoina.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapaturmatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä, esimerkiksi pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Muun muassa tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoiman ulkopuolella.

Euroopan unionin tilastoviraston, Eurostatin, julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli yksityisissä kotitalouksissa asuvaan väestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin. Suomen julkaisemissa luvuissa asevelvollisuutta suorittavat ovat mukana työvoiman ulkopuolisessa väestössä. Joissain tapauksissa eroja voi tulla siitä, että Eurostatin luvuissa on mukana koko yksityisissä kotitalouksissa asuva väestö iästä riippumatta ja Suomessa 15–74-vuotias väestö.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista on selitetty tarkemmin osoitteessa:
http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_men_002.html.

Lisätietoja

Kirsi Toivonen 09 1734 3535

Olga Kambur 09 1734 3565

Tarja Nieminen 09 1734 3561

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työvoimatutkimus 2011. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-7830 (pdf)